

OZ

Tidsskrift for Kortbølge-Radio

NR. 11 . NOVEMBER . 22. ÅRGANG

Atlantic City 1947 . Geneve 1948-49 . Haag 1950

Det lyder som en samling årstal fra en historiebog, men er i virkeligheden blot nogle af de årstal fra de senere år, der har interesse for os kortbølgeamatører.

Atlantic City konferencen i 1947 trak i hovedtrækkene anvendelsen af frekvensspektret op, og for kortbølgeamatørerne betød den bl. a. indskrænkninger i 7, 14 og 28 MHz områderne, 50—60 MHz båndenes inddragelse og allokeringen af de nye bånd 21, 144, 420 MHz o. s. v.

Atlantic City planen trådte for frekvenserne over 27,5 MHz' vedkommende i kraft den 1. januar 1949, hvilket ville sige, at 29,7—30,0 MHz og 50—60 MHz båndene skulle lukke, samt VHF og UHF bånd åbnes. De danske amatører fik 144—146 MHz båndet frigivet, og man inddrog indtil videre ikke 29,7—30,0 MHz og vort udmærkede 58,7—60,0 MHz bånd. Desværre er 420 MHz og de højere bånd endnu ikke blevet åbnet.

Efter Atlantic City konferencen har en række andre konferencer været holdt, bl. a. i Mexico City, hvor kortbølgeradiofonien drøftedes. København-planen trådte allerede i kraft den 15. marts 1950; den angik mellem- og langbølgebåndenes radiofonifrekvenser. Endvidere findes en „maritim“ København-plan, som såvidt vides ikke er trådt i kraft endnu; den angår bl. a. kyst- og skibstrafik i båndet mellem lang- og mellembølgeområderne.

I begyndelsen af 1948 begyndte en særlig kommission i Geneve sit arbejde; det var „Provisional Frequency Board“, d. v. s. en midlertidig frekvenskommission, som havde til opgave at udarbejde en ny komplet liste over alverdens stationer. Denne kommissions

arbejde skulle have været afsluttet og forelagt en særlig konference i Geneve i oktober 1949, der så skulle tage de endelige beslutninger om at føre det nye ud i livet.

Imidlertid var opgavens omfang så stort, at det ikke var muligt at få det bragt til afslutning som oprindeligt planlagt, men man måtte i stedet udskyde afgørelsen, indtil den fornødne gennemarbejdning havde fundet sted.

Den internationale telekommunikations unions administrative råd havde nu indkaldt til en ekstraordinær administrativ radiokonference, der skulle have begyndt i Haag den 25. september i år. Dennes to hovedopgaver er, dels at studere PFB's forslag, og om muligt fuldføre en ny frekvensliste i overensstemmelse med Atlantic City konferencens direktiver for frekvenser under 27,5 MHz, dernæst træffe bestemmelse om tidspunkt og fremgangsmåde for denne del af Atlantic City planens ikrafttræden.

For amatørerne betyder denne dato som nævnt åbningen af det med store forventninger imødesete 21.000—21.450 kHz bånd samt nedskæringen af 7 og 14 MHz båndene til henholdsvis 7000—7150 og 14000—14350 kHz og bortfaldet af det uglese „hul“ i 3,5 MHz båndet.

Der er udfoldet bestræbelser for at få en IARU-observatør eller repræsentant med på denne ekstraordinære konference, og endvidere vil IARU's sekretær, A. L. Budlong, deltage i sin egenskab af medlem af U. S. A.'s delegation.

Imidlertid er konferencens afholdelse blevet udskudt på grund af Koreakrigen.

OZ8T.

Modtager for 20. 10 og 80 m.

Konstrueret og beskrevet af A. G. Hansen, OZ2SV.

For nogle måneder siden bragte vi en sender for den ny amatør, og vi lovede da at bringe en modtager med det første. Den er blevet lidt forsinket, men nu er den der. OZ2SV har konstrueret den, og den er så let og simpel i al sin enkelhed, at selv den helt ny amatør roligt kan gå i lag med den. TR

Fig. 1 viser modtagerens diagram. Der er anvendt kapacitiv antennekobling. Derved lettes eksperimenter med koblingsgraden. Den viste sugekreds vil i de fleste tilfælde være nødvendig, da der findes adskillige kommercielle sendere på frekvenser omkring 1600 kHz. Afstemningen foretages med to-gangskondensatoren C₃, C₉. C₂ anvendes til finjustering af signalkredsen. Da der ikke i handelen findes nogen spolecentral uden HF-trin for 1600 kHz mellemfrekvens, er der anvendt udskiftelige spoler. Dette giver også en bedre fordeling af de økonomiske smerter, idet man kan begynde med spolerne til eet område og så anskaffe resten efterhånden. Blandingstrinnet er iøvrigt normalt, idet der er anvendt en triodehexode ECH42.

Fra blandingstrinnet går vi videre gennem 1.-MF-transformator til MF-røret EAF42. MF-transformatorerne skal forbindes som angivet på diagrammet. Det er den forbindelsesmåde, der giver den bedste selektivitet. For at undgå overstyring kan MF-rørets forstærkning reguleres ved hjælp af potentiometret P₁. Fra MF-røret går signalet gennem 2' MF-

trafo til detektoren, der udgøres af den ene halvdel af ECC40. Der anvendes „infinite impedance” detektor. Denne dæmper ikke den tilkoblede kreds, således at man undgår den selektivitetsforringelse, der opstår ved en diodedetektor.

Den anden del af ECC40 anvendes som beatoscillator. Man kunne måske i stedet for dette arrangement have anvendt tilbagekoblet detektor, men derved ville man få besvær med kraftige signaler, der ville forårsage trækning og blokering.

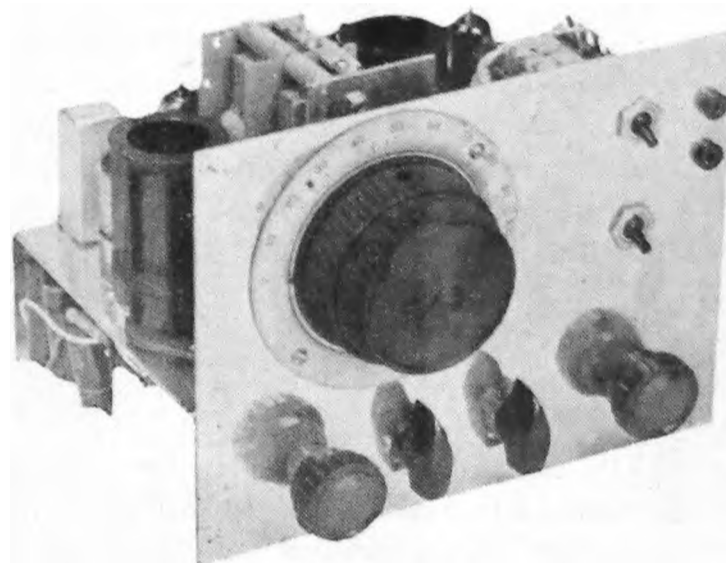

Fig. 2. Modtageren set forfra.

Ved modtagning af fone kan beat-oscillatoren sættes ud af funktion ved hjælp af afbryderen S₁.

I udgangstrinnet er anvendt en EL42. Der

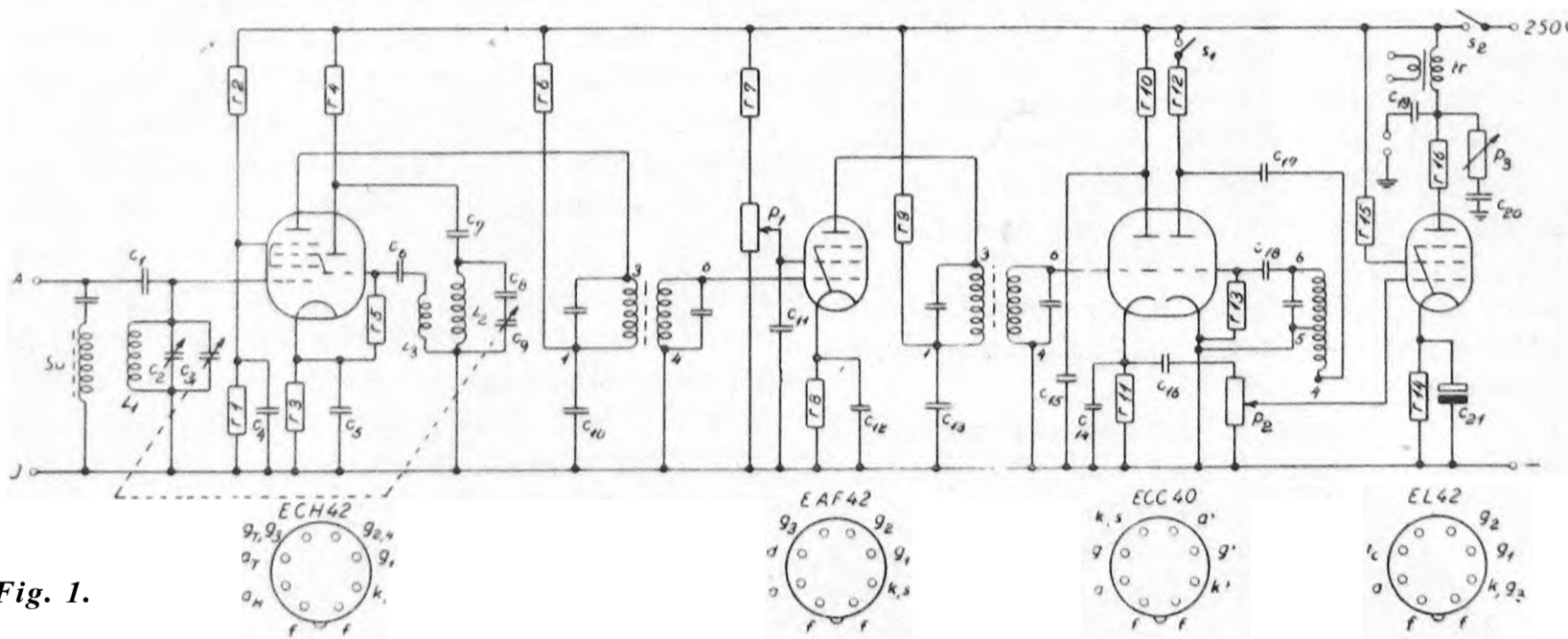

Fig. 1.

er mulighed for at tilslutte enten hovedtelefon eller højttaler. Fra rørets anode til minus er anbragt en tonekontrol i form af en variabel modstand P-t og en kondensator C₂₀. Derved opnaas en vis lavfrekvent selektivitet.

Opbygning.

Modtageren er opbygget på et aluminiums-chassis 60 mm højt, 150 mm dybt og 210 mm bredt og en forplade paa 160 gange 210 mm (Østerbros kleinsmedie). Både til chassis og forplade er anvendt 2 mm aluminium.

Fig. 2 viser modtageren set forfra. For-neden ses fra venstre til højre knapperne til P₁, C₂, P₂ og P₃. Foroven til venstre ses en LK-skala, der trækker C₃ og C₉. Til højre for denne ses øverst afbryderen Si og der- under S₂. Yderst til højre ses tilslutningen for hovedtelefonerne.

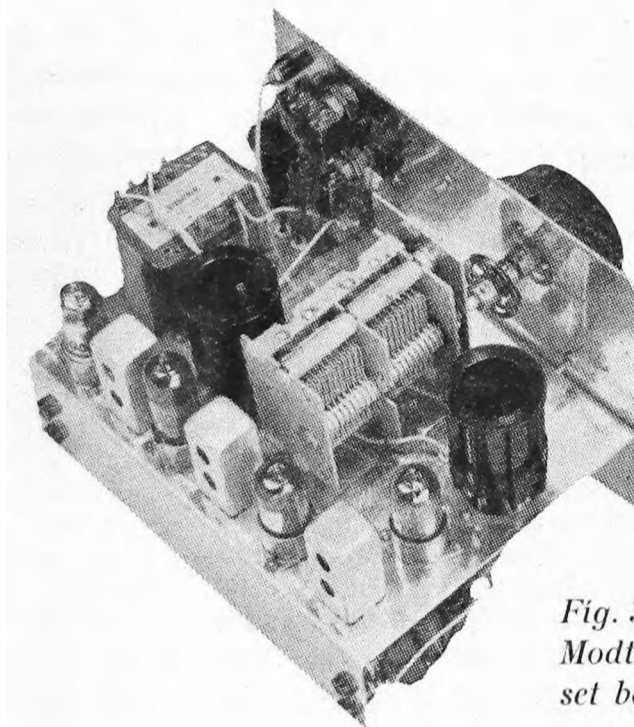

Fig. 3.
Modtageren
set bagfra.

Fig. 3 viser modtageren set bagfra. Forrest i billedet ses fra venstre til højre: Udgangsrør, beat-oscillatortrafo, detektorrør, 2' MF-trafo, MF-rør og 1' MF-trafo. Bag udgangsrøret ses udgangstransformatoren. Bag detektorrøret ses oscillatorspolen og bag 1' MF-trafo ses blandingsrøret og signalkredsspole. Drejekondensatoren ses mellem oscillatorspole og signalkredsspole og er anbragt på en særskilt opspændingsvinkel. Forbindelsen med mikroskalaen sker gennem et fjedrende koblingsled.

Spoler.

Spolerne vikles på Prahns zerolitforme (5151). Vikledata fremgår af hosstående skema.

	40 m	40 m	20 m
L	26 Vdg. 0,3 E.	13 Vdg. 0,5 E.	6 Vdg. 0,5 E.
	i hvert Hak 1 Haks'Spacing 1 Haks'Spacing		
L	18 Vdg. 0,5 E.	12 Vdg. 0,5 E.	6 Vdg. 0,5 E.
	1 Haks'Spacing 1 Haks'Spacing 1 Haks'Spacing		
L	8 Vdg. 0,15 ES.	5 Vdg. 0,15 ES.	3 Vdg. 0,15 ES.
C	10 pF.	5 pF.	2 pF.
C	300 pF.	700 pF.	1000 pF.

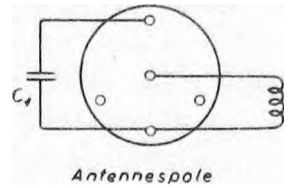

Fig. 4.

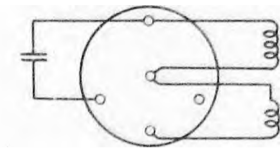

Fig. 5.

Spolernes tilslutning til bundstykket fremgår af fig. 4 og fig. 5. L-j vikles i forlængelse af L₂ med samme viklingsretning. Blokkene C_i og C_s anbringes inde i henholdsvis antenne- og oscillatorspole lige over bundstykket.

Justering.

Ved modtagerens justering er man næsten nødt til at anvende en målesender. Udgangstrinnet kontrolleres ved at forbinde målesenderens LF-klemmer tværs over P₂. Hvis målesenderen ikke har LF'en ført ud, kan man konstatere, om EL42 fungerer ved at berøre styregitteret. Hvis der høres en kraftig brummen i højttaleren, er det tegn på, at røret virker.

Derefter forbindes målesenderens HF-udgang til anoden på EAF42 gennem en blok på ca. 10 pF, og man stiller på kernerne i 2' MF-trafo til maksimalt output opnås. Ved denne operation er det selvfølgelig bedst at anvende outputmeter, men man kan godt klare sig uden. Man skal ikke anvende mere HF-spænding fra målesenderen end højst nødvendigt, da man ellers overstyrer gitteret på EL42. Ved overstyring fås ikke maksimalt output ved resonans.

Inden man går videre med at trimme MF-transformatorerne, justeres beat-oscillatoren. Si sluttes (målesenderen er stadig forbundet til EAF42's anode) og beat-oscillatortrafoens kerne indstilles til beatfrekvensen danner nulstød med signalfrekvensen fra målesenderen. Dette gøres nemmest, når målesenderens modulation afbrydes.

Derefter afbrydes Si, og målesenderen (moduleret) sluttes til EAF42's styregitter og kernerne i 2' MF-trafo efterjusteres.

Nu forbindes målesenderen gennem 10 pF til anoden på blandingsrøret, og oscillatoren sættes ud af funktion ved at fjerne L₂-L₃. Kernerne i 1' MF-trafo indstilles til maksimalt output. Derefter sluttes målesenderen til

blandingsrørets styregitter og 1' MF-trafo efterjusteres.

Vi har nu overstået trimningen af mellemfrekvensen. Selvfølgelig behøver man ikke altid at gå så forsigtigt frem som beskrevet her. Kan man få tilstrækkeligt kraftigt signal fra målesenderen, kan man med det samme slutte den til blandingsrørets gitter og trimme alle 4 MF-kredse.

Har man ikke en målesender, kan man dog klare sig. Man anskaffer en spærrekreds for 1600 kHz. erstatter den blok, der sidder over spolen, med to dobbelt så store blokke anbragt i serie. Den derved fremkomne svingningskreds anvendes i en Colpitts oscillator, hvis konstruktion jeg iøvrigt ikke skal komme ind på. Har man ikke anden mulighed for at modulere denne oscillator, kan man tage dens anodespænding fra en ensretter uden filter. Det lyder ikke kønt, men det kan anvendes i nødstilfælde. Justeringen kan foretages ved aflytning på en BCL-modtager med det ny MB-område.

Efter mellemfrekvensen skal vi se på oscillatoren. Hvis man har et milliamperemeter (0-0,5 eller 0-1 mA.) indsættes dette mellem oscillatorkatode og gitterafledning. For at opnå den største blandingsstejlhed skal gitterstrømmen være ca. 0,2 mA. Ligger gitterstrømmen for langt fra denne værdi, kan man ændre afstanden mellem L₂ og L₃, eventuelt ændres L₃'s vindingstal.

Til slut kontrolleres, om man nu også får de tre amatørbånd med de tre spolesæt. Her slipper man igen nemmest fra det med en målesender, der tilsluttes indgangsbøsningerne. I oscillator kredsen er der ikke anden mulighed for trimning end ændring af L₃'s vindingstal.

I antennekredsen justeres C₂ til maksimalt output. C₂ er fælles for alle områder og betjenes fra forpladen.

De angivne spoledata er beregnet ud fra den forudsætning, at oscillatorfrekvensen ligger over signalfrekvensen. Det vil dog være muligt i visse tilfælde at trimme antennekredsen til både den ønskede frekvens og spejlfrekvensen. Dette må man være opmærksom på ved brug af modtageren.

Her kan man også klare sig uden målesender, d. v. s. ved hjælp af en justeret absorptionsbølgemåler og førømtalte milliamperemeter. Bølgemåleren kobles til L_j og milliamperemeteret indsættes som før mellem oscillatorkatode og gitterafledning. Når bølgemåleren indstilles på oscillatorfrekvensen, vil gitterstrømmen vise et kraftigt dyk. Hvis oscillatorfrekvensen viser sig at ligge 1600 kHz over den ønskede signalfrekvens, virker oscillatoren, som den skal.

Det skulle ikke være vanskeligt at få amatørbåndene med, når der som angivet i styklisten anvendes en kondensator med en kapacitetsvariation paa 65 pF. Modtageren bliver nok en båndmodtager, men man får ogsaa et vist område med på begge sider af hvert bånd.

2SV,

U. S. A.

Der er truffet en ordning mellem U. S. A. og Ecuador, således at de to landes amatører nu må udveksle telegrammer fra tredje mand. Telegrammerne må, undtagen det drejer sig om ulykkestilfælde, ikke være af en sådan art, at de sædvanligvis sendes ad anden vej. En tilsvarende ordning har i flere år eksisteret mellem Canada, Chile, Peru og U. S. A. samt sidstnævnte lands besiddelser. 7CC.

Stykliste.

r1: 25 kΩ
r2: 25 kΩ
r3: 200 kΩ
r4: 30 kΩ
r5: 50 kΩ
r₁₆: 10 kΩ
r7: 25 kΩ
r8: 300 Ohm
r-9: 10 kΩ
r₁₀: 30 kΩ
r11: 100 kΩ
r12₂: 30 kΩ
r13: 50 kΩ
r14: 350 Ω
r15: 100 Ω
r16: 100 Ω
C1: se spoletabel
C2: Luftrimmer
Prahns LT60 1C1A

C 3—C9: Drejekondensator
3RKN65, Torotor
C4: 0,1_m F, 2 kV
C5: 0,1_m F, 2 kV
C6: 50 pF
C7: 150 pF
C8: se spoletabel
C11: 0,1_m F 2 kV
C12: 0,1_m F 2 kV
C13: 0,1_m F
C13: 0,1_m F 2 kV
C14: 0,1 μF
C15: 0,1_m F 2 kV
C16: 5000 pF, trolitul eller
C17: 150 pF
C18: 50 pF
C19: 0,1_m F 2 kV ~
C 20: 50000 pF 2 kV ~
C21: Elyt 100 μF/25 V

P1: 0,5 Mi.) lin.
P 2: 0,5 Mo log.
P3 50 ko lin.
S1: Afbryder eenpolet.
S2: Afbryder eenpolet.
Su: Sugekreds 1600 kHz Prahns
Tr: Udgangstrafo, 5Ω : 9 ko
2 stk. MF-Trafo Prahns type B1600/1
Beat-oscillator 1600 kHz
Prahns type B
6 stk. spoleforme Prahns type 5151.
Chassis og forplade
Østerbros kleinsmedie.
glimmer Philips rør:
ECH42
EAF42
ECC40
EL42

YFO på en særlig måde!

Af OZ3FL, O. Havn Eriksen.

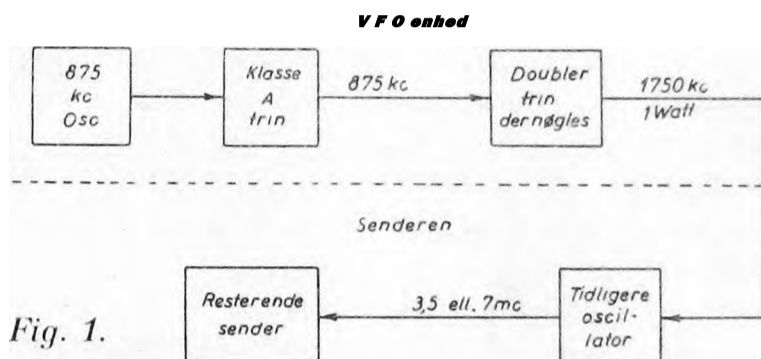
Gennem flere år har jeg været interesseret i at kunne arbejde med fuld break-in (BK) på CW-båndene og har i den anledning prøvet en masse forskellige opstillinger og fiduser! Den bedste løsning har jeg nu fundet i QST for februar 1950. og da opstillingen rummer ting, der sikkert har interesse for OZ's læsere, vil jeg her bringe min konstruktion i dansk udførelse og iøvrigt citere det væsentligste af nævnte artikel i QST.

BK har hidtil været den eneste undskyldning for at nøgle sin oscillator, da det er en kendt sag, at det fineste signal faas ved at nøgle enten udgangstrinet eller et forudgående trin, men da det er umuligt at læse et signal, når oscillatoren svinger på samme frekvens, så er man i almindelighed sprunget over, hvor gærdet er lavest og har nøglet oscillatoren og så taget de ulemper, der følger med. Det system, der nu skal beskrives, fjerner disse ulemper, da det tillader en konstant svingende oscillator, der ikke kan høres i modtageren selv med HF-kontrollen skruet helt op. Med andre ord bruges fuld BK og nøgling i et forstærkertrin samtidig — uden altsaa at faa nogen af ulemperne ved de to systemer med!

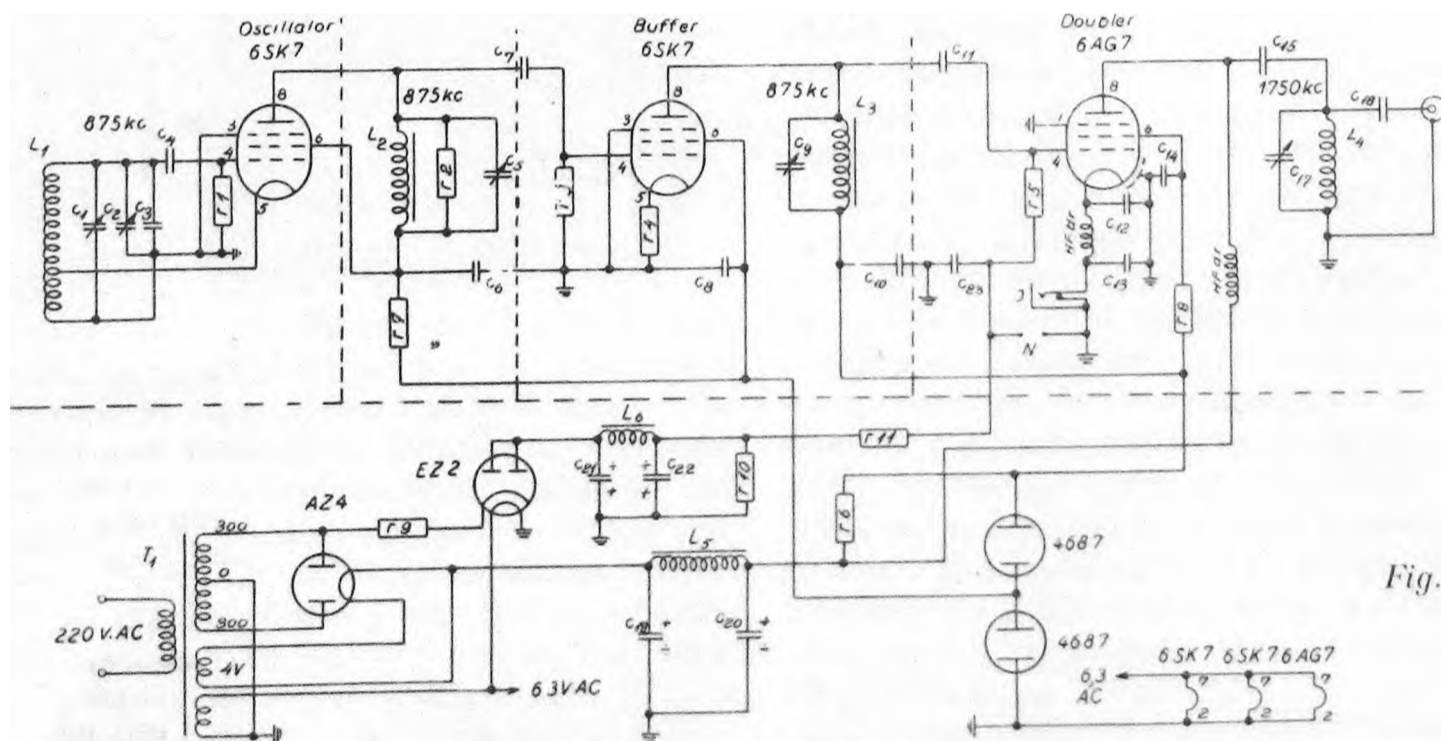
Der er intet særlig nyt eller revolutionerende i systemet, som vises i blokdiagrammet fig. 1 og selve diagrammet fig. 2, men det bruges bare paa en særlig maade, som uden

tvivl uden større besvær kan bruges i mange eksisterende VFO.

Oscillatoren, der vises på f i g. 2, svinger til stadighed på 875 kHz, altså på mellem-bølge ca. 320 meter. Dette var vilkårligt valgt, og det kan måske være muligt at flytte oscillatoren til 1750 kHz og stadig få systemet til at virke godt. Det gør det imidlertid meget

lettere med de 875 kHz, der jo er fjernet meget fra output-frekvensen på og især arbejdsfrekvensen, der jo her i landet ikke kan blive lavere end 3500 kHz. — I denne opstilling falder oscillatorens 4. harmoniske på 3500 kHz, og vi ønsker netop output på denne frekvens — men ikke før nøglen slutes! Problemet er så, hvordan man undgår at høre de harmoniske, når nøglen er oppe! I de fleste VFO's følges oscillatoren af et klasse A trin for at isolere fra oscillatoren — men det er netop på dette punkt, at flere klasse A trin

falder igennem, da de måske slet ikke arbejder i klasse A, men udstråler harmoniske, indbefattet den på 3500 kHz, som vi ikke ønsker at høre. Systemets succes afhænger af to ting, nemlig

1) at holde de harmoniske fra selve oscillatoren så svage som muligt, således at de ved simple midler kan holdes ude fra modtageren, og

2) at forhindre udstrålingen af harmoniske, før nøglen trykkes ned.

Heldigvis kan disse to krav let opfyldes; netop fordi der er brugt et klasse A trin kan (og skal) output fra oscillatoren holdes langt nede. Dette simplificerer afskærmningsproblemet, der næsten kan laves uden brug af værktøj. At forhindre udstråling af harmoniske, før nøglen trykkes ned, er en smule mere vanskeligt, men netop på grund af klasse A trinnet kan systemet let bringes til at arbejde korrekt. I det beskrevne system bruges klasse A trinnet til at isolere oscillatoren fra de varierende belastninger, der følger med nøgling senere i VFO'en — og til at forstærke grundfrekvensen 875 kHz. Med velafskærmede rør som 6SK7 og andre i europæisk type bliver udmærket isolation mulig.

I typen 6AG7 har vi et rør, der sammen med god afskærmning har den fordel at være tilstrækkeligt stejlt til at kunne forstærke et ganske svagt signal op til ca. 1 watt i outputtrinnet fra VFO'en. — I oscillator og i klasse A trinnet blev anvendt 6SK7 på grund af den lille gitter anodekapacitet, mens 6AG7 i udgangstrinnet blev foretrukket, fordi det kan arbejde som fordobler med kun ringe styring.

For at vende tilbage til klasse A trinnet så kræves der kun yderst ringe styring, fordi der ikke går gitterstrøm som i klasse C trin; kun nogle få volts styring er nødvendig, og dette opnaas ved at reducere oscillatorrørets plade- og skærmgitterspændinger så langt ned, som det er forsvarligt til at sikre den gode stabilitet, og yderligere ved at belaste gitterkredsen i klasse A trinnet. Ved forsøg blev det konstateret, at oscillatorrørets pladespænding kunne sættes så lavt som til ca. 20 volt uden at miste noget af stabiliteten. Dette gav imidlertid stadig over 7 volts output, men ved at belaste oscillatorrørets pladekreds med en modstand og ved at bruge en lille gittermodstand i klasse A trinnet kom output ned på omkring 2½ volt. Når pladekredsen er belastet på denne måde, bliver den meget bred i afstemningen, således at denne kan forblive fast, når den engang er indstillet til midt i båndet. Styringen til 6SK7 rørets git-

ter stiger ikke over 2½ volt eller falder under 2 volt over hele afstemningsområdet.

For at forstærke det lille signal, der findes på gitteret af klasse A trinnet, er det nødvendigt at bruge afstemt kredsløb i dette trin for at få tilstrækkeligt gittersving på 6AG7-røret, men denne afstemningskreds er også lavet som „bredbånds“, således at den også kan lades urørt, når den engang er indstillet midt i båndet. Der er ingen katodeblok over klasse A rørets katodemodstand for at forhindre eventuelle harmoniske i dette trin. Styringen til 6AG7 er ikke ens over hele båndet, men dette bliver opvejet i sidste trin, hvis output faktisk er ens over hele området.

Outputtrinnet er ganske almindeligt med afstemt anodekreds, men en vigtig faktor er måden, hvorpå der nøgles i dette trin. Med de første to trin i VFO'en kørende hele tiden er der altid styring på gitteret på 6AG7, hvorfor de uønskede harmoniske vil blive udstrålet her, med mindre gitterkredsen åbnes ved nøglen, fordi de indre kapaciteter i røret forårsager kobling til udgangskredsen med det resultat, at signalet høres i modtageren. — To nøglemetoder kan bruges, nemlig nøgling i katoden af 6AG7 eller ved gitterblokering på samme rør. Der synes ikke at være stor forskel på de to metoder, men den første er lettest at installere, og den sidste er den, der giver den bedste nøgling, når alt tages i betragtning.

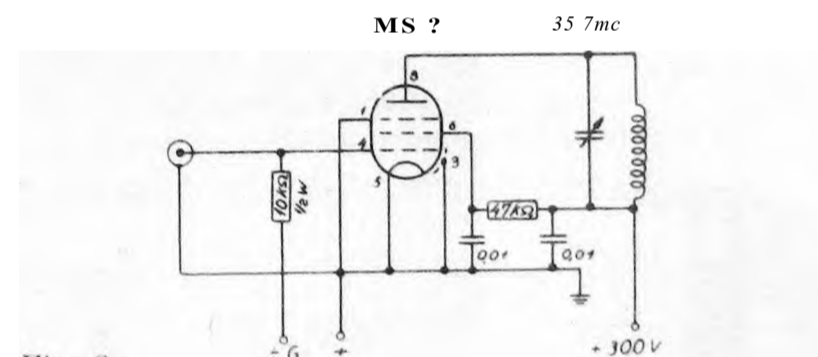

Fig. 3.

Systemet er endnu ikke færdigt, da vi endnu mangler at koble output fra VFO'en til det første trin i senderen. Eventuelt kan harmoniske slippe uden om klasse A trinnet, eller de kan sive igennem uhensigtsmæssig montering, og midlet derimod er fast negativ forspænding på gitteret af første rør i senderen. Det er måske ikke nødvendigt i alle tilfælde, men et simpelt forsøg vil snart overbevise en om nødvendigheden. Man kan bruge et lille batteri, der vil vare i lang tid; i mit eget tilfælde har jeg brugt 22½ volt, men den spænding er i hvert fald mere end rigelig. Der vises i fig. 3 koblingen til første rør i sen-

deren, mens en anden kobling, der var beregnet på kobling til en krystal-oscillator, vist ikke har interesse for OZ hams. — Det var det væsentligste om selve systemet; det er simpelt, men det virker fb-!

Opbygningen af VFO'en kan selvfølgelig laves efter behag. Jeg selv har foretrukket at indbygge den i en „tuning-unit“ (afstemningsenhed) fra en USA BC-375 E sender. Disse enheder har for ganske nylig været averteret i OZ, og jeg kan kun anbefale dem paa det allerbedste på grund af det virkelig første klasses kram, der sidder i dem. Oscillatoren afstemmes med det snekkedrev, der sidder i enheden, og som tillader nøjagtig indstilling på en grad ud af 2500 grader. Den benyttede kondensator på 100 pF kommer fra samme sted, og den er beregnet til brug i flyveradio, hvorfor den er yderst stabilt opbygget. Efter at jeg har fået spolen L1 „tøjret“, så kan der nu bankes på VFO'en, uden at der kan høres nogen variation i en krystalstyret modtager, der er indstillet i nulstød. Som C.5 og C.9 har jeg brugt et par gamle variable 100 pF kondensatorer, men de kan uden videre erstattes med et par gode keramiske blokke på ca. 75 pF. De brugte spoler L2 og L3 er almindelige Prahns MB-spoler, hvor antennevindingerne er fjernet. I den originale konstruktion var C.1 og C. 17 koblet sammen, men jeg bruger i stedet særskilt afstemning af hver med en 200 pF kondensator som C. 17, og den betjenes med det andet mikrodrev i enheden; i hvert fald over hele 20 meter båndet er det ikke påkrævet at pille ved dens indstilling, men måske skal den have en lille justering, hvis man ønsker at køre på den højeste frekvens på 80 meter båndet.

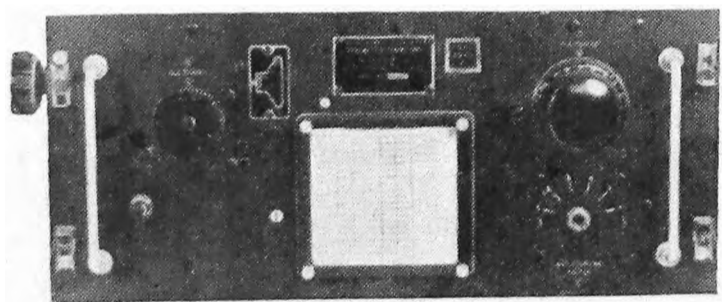

Fig. 4.

Fotografiet fig. 4 viser VFO'en set forfra og tillige, at der på venstre kant sidder en knap, der er i forbindelse med snekkedrevet med en kort aksel, hvorpå der er skåret 1/8" gevind, således at dette kan skrues ind i snekkedrevet, hvor der i forvejen er et hul, der blot behøver at behandles med en snit-tap. Knappen er til stor hjælp ved QSY, da man godt kan blive træt i tommelfingeren,

hvis man skal køre for meget over båndet ved hjælp af den normale indstillingsmåde ved snekkedrevet.

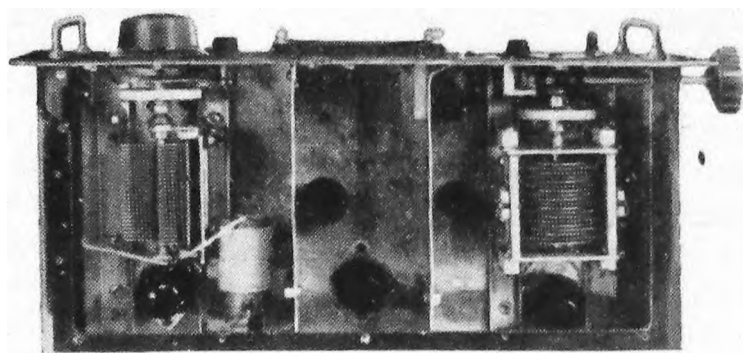

Fig. 5.

På fig. 5 kan man se, at der er lagt en mellembund i enheden og det træffer sig så heldigt, at bunden kan fastgøres på de vinkelstykker, der i forvejen bærer afstemningskondensatorerne; der bliver lige netop plads til at enheden kan sættes i den tilhørende lukkede kasse uden at rørene kommer i vejen. Overdelen af chassis'et er delt i 3 afdelinger, således at hvert rør bliver afskærmet i egen box sammen med tilhørende kondensator og spole. L. 4 er anbragt over chassis'et lige ved

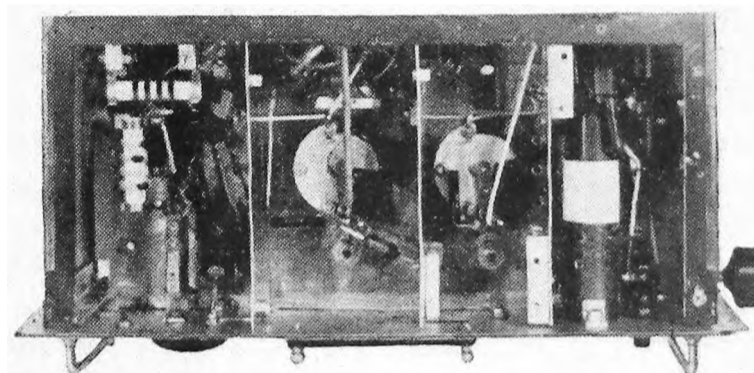

Fig. 6.

kondensatoren, og paa fig. 6 kan man se, at undersiden er delt i 4 afdelinger, hvorved de enkelte kredse kan holdes effektivt hver for sig. Hele undersiden bliver til sidst lukket med en bundplade, der også lukker af for uønsket udstråling.

Om monteringen kan oplyses, at alle gløde- og anodespændingsledninger er ført i afskærmet kabel fra tilslutningspunktet i VFO'en til ensretteren, som ikke kunne finde plads i enheden. I klasse A trinnet er delene i gitterkredsen ved et af skillerummene afskærmet fra pladekredsen for at reducere muligheden for tilbagekobling.

For at kunne dække hele 80 meter båndet, er oscillatoren nødsaget til at kunne bestryge området fra 875 kc til 1000 kc — i håb om, at vi maaske engang skulle få det manglende stykke op til 4000 kc.

Den vigtigste justering ved VFO'en er at

sikre sig, at klasse A trinnet virkelig arbejder i klasse A. For at undersøge dette afstemmes pladekredsen i oscillatoren til midten af det ønskede afstemningsområde, hvorefter det samme foretages med pladekredsen i klasse A trinnet. Hvis man ikke har en bølgemåler, der er i stand til at dække dette område, så kan man lytte til oscillatoren i mellembølgeområdet. Man forbinder derefter et voltmeter, f. eks. 0—5 volt, gennem en HF-choke, over katode-modstanden R. 4 i klasse A trinnet og noterer sig udslaget på instrumentet; det skulle ligge omkring 3 volt. Så trækker man oscillatorrøret op af sin fatning, og udslaget på voltmeteret skal nu være det samme, hvis klasse A trinnet arbejder korrekt. Hvis udslaget ikke er det samme, kan man reducere oscillatorens output ved at forøge størrelsen af R. 7 eller ved at formindske enten R. 2 eller R. 3. Man kan også kontrollere klasse A trinnet ved hjælp af en følsom bølgemåler, der kobles til pladespolen L. 3, og afstemmes omkring 1750 kc (oscillatorens 2' harmoniske); hvis der findes en harmonisk her, så er det givet, at den udstråles i klasse A trinnet, og de ovennævnte hjælpemidler må så bringes i anvendelse.

Nu kan man forbinde outputklemmen i VFO'en gennem coax-kabel (ydre skærm jordet) til senderens indgangsklemmer, og længder op til 3 meter kan bruges uden ulemper, men man skal passe på at få så kort forbindelse som muligt fra indgangen i senderen og til 1. rørs gitter. Hvis første rør i senderen er en 6AG7 (anbefales), så er det muligt, at output fra VFO'en er for stor, men så kan man i stedet for udgangsrøret der bruge en 6SJ7, der har samme sokkelforbindelser som 6AG7. Hvis første rør er f. eks. 6L6 eller 807, er der ingen sandsynlighed for, at styringen bliver for stor.

Denne artikel kan ikke komme ind på hele nøgleproblemet, men nogle få oplysninger angående denne særlige VFO kan dog gives. Man må ikke vente at få god nøgling fra denne VFO alene, da resten af senderen også har meget at sige, men i modsætning til VFO, der arbejder med nøgling i oscillatoren, behøver man ikke her at indgå noget kompromis mellem klik og chirp. Hvis man ønsker at nøgle i katoden ved J. 1, må man holde kapaciteten over nøglen så lille som mulig, fordi alle kondensatorer har en vis „træghed“ og ikke aflader straks gennem en modstand, hvorfor output-røret i VFO'en ikke standser øjeblikkeligt, når nøglen er oppe, men tillader i en brøkdelen af et sekund at signal trænger

igennem — og varigheden af dette signal afhænger af størrelsen af nævnte kondensator. Dette kan volde besvær med break-in på 80 meter, hvis HF-kontrollen er drejet helt op for at modtage et svagt signal. Nævnte ulemper er imidlertid ikke til stede, når der nøgles ved gitterblokering.

Mine resultater med dette simple system har været over al forventning gode, men jeg må ikke glemme at omtale, at min modtagers HF-rør er beregnet til blokering på fanggitteret efter OZ7T's udmærkede tip i OZ for oktober måned 1948, side 122. Der har været prøvet forskellige HF-rør, men det var mig ikke muligt at blokere på et rør som P.2000, hvorimod EF 42 i alle tilfælde har vist sig velegnet. Man undgår på denne måde helt at skulle bruge skifterelæer til antennen eller til at kortslutte et eller andet i modtageren; hos mig har relæer til det brug aldrig givet anledning til andet end klik — og ærgrelser. 7T's tip var også i brug på min modtager i den amerikanske test i foråret, hvor jeg kørte med fuld BK med de tilladte 100 watt, så det tør siges, at det er gennemprøvet ordentligt her.

Stykliste.

- C. 1 — 100 pF variabel.
- C. 2 — 140 pF trimmer (luft).
- C. 3 — 780 pf (sammensat af 400 pF glimmer Ira tuning-unit og 380 pf mørkegrønne keramiske).
- C. 4—7—11—15 — 100 pF glimmer.
- C. 5—9 — 100 pF variable, isoleret aksel, eller ca. 75 pf keramisk.
- C. 6—8—10—12—14 — 10.000 pF.
- C. 13 — 18 = 220 pF glimmer.
- C. 17 = 200 pF variabel.
- C. 19—20 = 8 uF elektrolyt, 450 V.
- C. 21—22 = 8 uF elektrolyt, 350 V.
- C. 23 = 0,2 uF.
- R. 1 — 7 = 47.000 Ohm $\frac{1}{2}$ W.
- R. 2 — 3 = 10.000 Ohm $\frac{1}{2}$ W.
- R. 4 = 330 Ohm $\frac{1}{2}$ W.
- R. 5 = 0,1 megohm $\frac{1}{2}$ W.
- R. 6 = ca. 5000 Ohm 20 watt.
- R. 8 = 30.000 Ohm 1 W.
- R. 9 = ca. 10.000 Ohm 10 watt.
- R. 10 = 5000 Ohm 10 W.
- R. 11 — 1 megohm 1 W.
- L. 1 47 vindinger, 0,4 mm, dobb. bomuld, tæt viklet på 33 mm etronitrør, udtag 14 vindinger fra jordenden.
- L. 2 & L. 3 = Praha MB-spoler m/jernikeme, uden antennevikling.
- L. 4 — 53 vindinger 0,4 mm, dobb. bomuld, tæt viklet på 33 mm etronitrør.
- 5 10 Hy 75 m'A choke.
- L. 6 ~ 1500 Ohm B. & O. choke.
- J. = Til katodenøgling.
- N. Til nøgling ved gitterblokering.
- HF-choke = Prahns HF-drosler.

Fler bølgeantenne med foranderlig retningsvirkning.

Af DL1FZ i „CQ“.

Oversat af OZ7PH.

Fig. 1 viser antennen og giver dens vigtigste mål. Det mest påfaldende er feederens 3 ledninger, 1, 2, 3. Feederens tilkobling til antennen ligner noget delta matching, men spredningen er der kun, for at feederledningerne ikke skal blive snoet. Traadlængden er saaledes maalt ud, at man paa 40, 20, 15 og 10 m får spændingsmaksimum i enden af disse. På de enkelte bånd er der følgende muligheder:

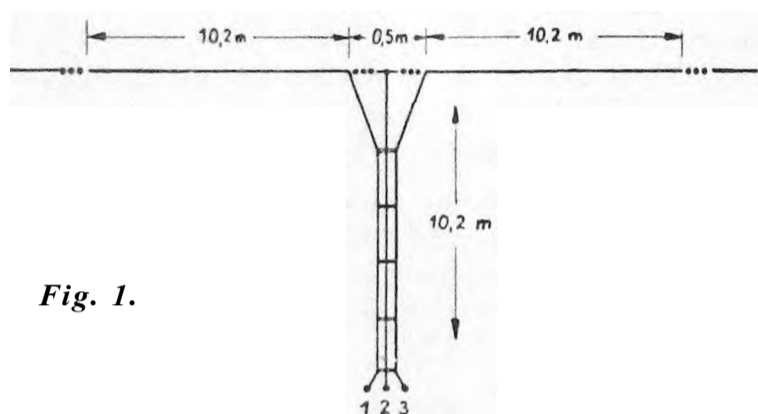

Fig. 1.

80 m b a a n d e t. Selv om den egentlige antenne kun er 21 m, kan man ved kortslutning af feederne 1—3 gennem en koblings-spole på et par vindinger opnå en samlet trådlængde paa ca. 41 m, altsaa en halv bøl-gelængde. Ganske vist stråler kun en del af denne sammenlagte dipol, nemlig selve antennen, og strålingsmodstanden er lav, ca. 20 ohm. Trods dette har forfatteren med 8 watts opnået forbindelse med PY7WS. Strålingsretningerne er som ved alm. dipol. Feederledning 2 er ubenyttet og kan tjene som mod-tagerantenne.

40 m b å n d e t. Ved spændingskobling til feeder 1—3 er det muligt at bringe antennen i resonans (fig. 2a). Strømfordelingen over den samlede længde af den horisontale del er næsten sinusformet, som ved en gennemgående halvbølgetråd. Strålingskarakteristikken er som ved alm. halvbølgedipol, og ligeså strålingsmodstanden paa 73 ohm. Ved den valgte ophængning af antennen, retning NV—SØ, ligger strålingsmaksima i retningen NO og SV, det vil sige i retning mod Vestafrika, Syd- og Mellemamerika, Østasien og Australien.

20 m b å n d e t. Mulighederne på dette bånd er især interessante og typiske for an-

tennen. De to antennehalvdele kan fødes i fase eller modfase, hvorved der fremkommer forskellige strålingskarakteristikker.

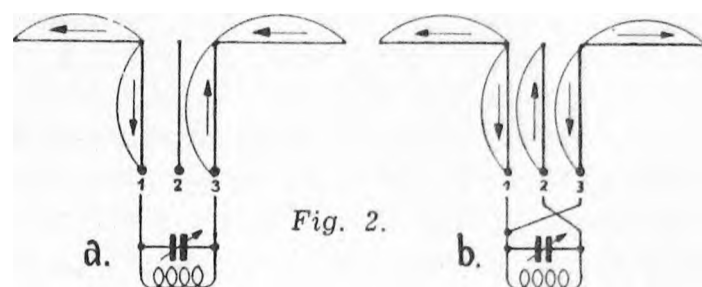

Fig. 2.

Dipolelementerne svinger i fase, når feederne 1—3 spændingsfødes. Det i denne forbindelse gyldige strålingsdiagram (fig 3a) viser et godt samlet blad i retningerne DU, VK, ZL og PY, LU, CE med ca. 2 db over en enkelt dipol. Et større delta ved feederens øvre ende vil give op til 3 db. Denne art af dipolrækker, der svinger i fase, har gunstige egenskaber. Strålingsmodstanden er høj, ca. 190 ohm i strømbugen. Tabene er således små og båndbredden bliver god. Med denne kobling blev

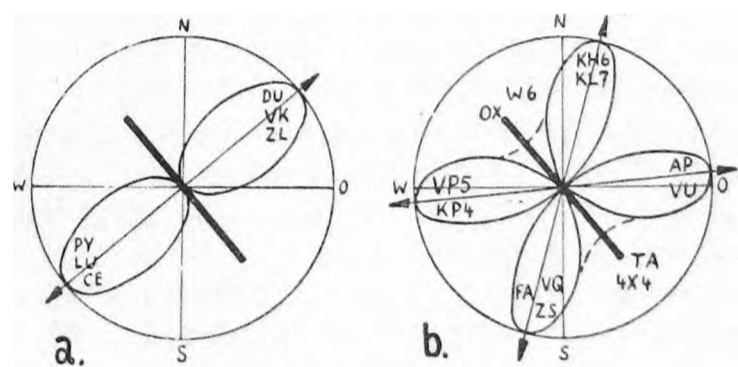

Fig. 3.

der med et input på 8 watts opnået flere S 8 rapporter fra VK og ZL. Også Sydamerika kom ofte overraskende godt ind.

Ved fødingen efter fig. 2b, ved hvilken endelig feeder 2 kommer til sin ret, svinger de 2 dipoler i modfase, nøjagtig som en gennemgående tråd på en bølgelængde. En sammenlægning af feederne 1—3 bevirker elektrisk en forbindelse mellem dipolernes endepunkter. Antennen kan altså betragtes som en helbølge Zepp-antenne med føding i strømknuden. Strålingsmodstanden er 95 ohm, og det i fig. 3b skematisk viste strålingsdiagram svarer nøje til diagrammet fra en helbølge-antenne. I diagrammet er vedføj

nogle af de typiske dx-områder, der er bleven nået med qrp.

15 m b å n d e t. Efter det foregående ser man straks, at systemet også svinger på 15 m ved symmetrisk fødnings over ledningerne 1—3 (fig. 2a). Antennen består af 2 symmetriske 3/2 bølgelængder lange tråde. Strømfordelingen over de horisontale dele (3 strømbuge), såvel som strålingsmodstanden (107 ohm) og strålingsretningerne (6 symmetriske blade) svarer til en almindelig 3/2 bølgelængder lang antenne.

10 m b å n d e t. Her er Zepp-fødning mulig efter fig. 2b. Antennen arbejder på almindelig som en 2 bølgelængder lang tråd, har 4 afvekslende i modfase svingende strømbuge, strålingsmodstand 115 ohm, og strålingsdiagram med 8 blade. På 10 m kan senderen dog også kobles til som vist i fig. 2a.

Der fremkommer da 4 strømbuge på den horisontale del, hvoraf dog de to inderste svinger fælles mod de 2 yderste. Det har visse forskydninger og amplitudeændringer i strålingsdiagrammets blade til følge, idet de kraftige blade, der ved langbølgeantennen går i aksens retning, bliver bredere.

Tilkoblingen af fødeledningerne kan ske over en afstemt mellemkreds, der er koblet induktivt til PA-kredsen, eller også kan man koble direkte til en symmetrisk PP-kreds. Fødeledningerne bliver lavet således, at bølgemodstanden (efter tilkoblingsmåden 2b) ikke bliver lille, fordi 2 snævre dobbeltledninger er koblet parallelt. Teoretisk var det tænkeligt at lade feederledningerne ligge i forhold til hinanden som kanterne i et 3-sidet prisme. Der ville da fra senderen altid være samme indgangsimpedans.

Det er dog lettere og tilstrækkeligt at lægge de 3 ledninger i et plan ved siden af hinanden (afstand: 2 gange 6 cm eller mere) og fæstne dem til nogle calitpredere. Til feeder 2 bruges tyndere tråd, ved skiftning fra fase til modfase behøver man da ikke at efterafstemme. Det er meget hensigtsmæssigt, for på 20 m hurtigt og uden tidsspilde at kunne bestemme, fra hvilken retning et dx-signal kommer.

Til slut skal bemærkes, at alle tre feedere kan forbindes sammen og kobles kapacitivt eller induktivt over en fuchskreds.

England.

Safety first!

Da G2FXA skulle undersøge sit 1250 volt poweranlæg, der var forsynet med bleeder, prøvede han for en sikkerheds skyld først at kortslutte blokkene med en skruetrækker, som splintredes i tusind stumper. Bleederen var brændt over. 7CC.

DX-jægeren.

QRM'en fra CQ-testens fone afdeling sidder endnu i ørene, mens dette skrives. Forholdene var elendige på alle bånd under hele perioden, og det var meget få DX-QSO'er, der kunne gennemføres. Den mest konstante DX må vist have været VQ4RF i Kenya, der var igennem på enten 14 eller 28 hele tiden.

Månedens lyspunkt var 3A2AB i Monaco. Han hedder til daglig DL4AB, men har ligesom DL4ND fået tilladelse til at køre fra Monaco. Hans frekvenser var 14008 CW og 14150 fone. Det vides, at han i hvert fald har haft QSO med følgende OZ'er: OZ2N, 7BG, 7JK, 7SM.

Det synes også, som om der er dukket en licenseret VQ9 op. Kaldesignalet er VQ9 AA. Frekvensen var 28025 kc., og QTH'en findes det sædvanlige sted.

Hvad:

OZ2E melder om to nye lande, nemlig KV4AC 14075 og MF2AB 14095. 2E er hermed oppe paa 67.

Den omtalte VQ9AA må være af interesse for OZ2N, der skriver, at han bl. a. mangler Zone 39. 2N er paa QRP-kost for øjeblikket p. g. a. BCI. men planlægger QRO til PP 1625. Din liste tyder ellers ikke på, at det er nødvendigt.

OZ8BB aflytter stadig OTC's dx-udsendelser og har derfra taget følgende: FS8PR 14170, ZD8AB 14130, YNILB 14175. Endvidere, at Sicilien har fået tildelt prefixet IT, men om det gælder som et særskilt land, vides ikke.

Marathoneren i Haderslev OZ7SM har på ny en lang liste, hvor vi har plukket MI3ZZ 14352, SU1MR vfo (YL-operator), ZE2KT 14225, VP4TH 14155, EA6AR 14295, EA9AI 14305 plus 3A2AB.

OZ7BG har med cw høstet LZ1ID 14037 t6, PK5AA 14040, 9S4AX (Saarland) 14047, ZS8MK. der taler dansk, på 14023, MI3VG 14065, VQ3BNU 14064, ZL1CN 7015, VQ9AA 28025, HP1BR 14097, FQ8AC 14016, PK4DA 14075.

Hvor:

CS3AA P. O. Box 406, c/o Postmaster, NYC, NY.

USA.

MI3VG Box 513, Asmara, Eritrea.

PJ5RX via W4AHF.

PK5AA Radio Station, Balikpapan, Borneo, Indonesia.

VP5FR Gordon H. Fuller, Constant Spring, Jamaica.

VP6SD P. O. Box 252, Barbados.

VQ3BNU Aeradio Station, Tabora, Tanganyika.

VQ9AA via RSGB.

ZS8MK Dr. R. L. Markham, Quaches Nek, Basutoland.

Call	Lande	jZoner
OZ7CC	176	39
OZ7EU	175	39
OZ7G	150 ;	—
OZ7SS	139	—
OZ7BG	130	36
OZ2N	103	36
OZ7SM+	99 j	33
OZ2E	67	—

Stof til DX-JÆGEREN samt optagelser eller ændringer til listen sendes til OZ7BG, Erik Størner, Huldbergs Allé 8, Sdborg.

Dx-arbejde II

Af Byron Goodman, W1DX i QST, sept. 1950.

Oversat af OZ7BG, Erik Størner.

OZ7BG bringer her anden del af Byron Goodmans artikel om DX arbejdet. W1DX giver heri en masse gode tips for de DX interesserede amatører. TR.

Sjælden DX

Begrebet „sjælden DX“ er selvfølgelig relativt. For en operatør, som kun er på DX-jagt nogle få timer om året, er alle udenlandske stationer „sjældne“. I modsætning hertil har vi amatøreren, som prøver at arbejde så mange forskellige lande som muligt enten bare for sjov eller for et DXCC eller et andet certifikat, og som vil regne et hvilket som helst land, han ikke har kontaktet for sjældent, når han først er kommet et godt stykke ad vejen mod målet.

Der er kun een ting, der gør sjældne DX'er vanskeligere at arbejde end almindelig DX over den samme distance, og det er den hårdere konkurrence, der er om de sjældne stationer. Når en sådan station kalder CQ, bliver han så godt som altid kaldt af mindst 5—10 stationer første gang. Sådan et røre i andedammen vækker altid opmærksomhed, og når DX-stationen har afsluttet sin første QSO er der måske 25—50 stationer, der kalder ham. Det er indlysende, at der må tålmodighed, træning og held til for at få DX-stationen til at komme tilbage til sig.

Fremgangsmåderne beskrevet under almindelig DX gælder også for arbejdet med de sjældne DX, men med nogle flere raffinementer. Først må man naturligvis høre ham. Dette sker (forhåbentligt) under hans CQ, eller man hører andre stationer kalde ham. Det tager længere tid at finde de sjældne, fordi der er færre af dem på båndene, og hvis super-special-DX er målet, må man

modstå fristelsen til at kalde noget, der ikke er sjældent for en. At køre frem og tilbage på båndet, indtil man finder noget interessant, kræver en enorm tålmodighed. Stationer, som kan sende kraftige signaler til de fjerneste hjørner af verden, får sommetider sjældne DX'er på deres eget CQ, men odds er helt imod det. Erfaringerne har vist, at det giver mest at lytte, lytte og atter lytte.

Valget af frekvensen, hvor man skal kalde DX-stationen, er heller ikke let, fordi man er sikker på at komme ud for en hård konkurrence. Hvis man kan finde ud af, nøjagtigt hvor DX'en lytter er chancerne for at få ham selvsagt større, fordi nogle DX-jægere på jagt altid kalder lige på DX-stationens frekvens. Hvis denne er smart, svarer han ikke en station, der kalder lige på frekvensen, fordi han ved, at hvis han gør det, er hele koblet snart oveni ham, og ødelægger ham. Hvis imidlertid han bliver ved med at svare stationer lige på hans egen frekvens, har man ikke andet valg end at kalde ham der. Hvis han sender „D5“ eller „U10“, kørså ned (eller op) til den angivne frekvens og kald der. Chancerne er i så tilfælde gode, da det ikke er sandsynligt, at alle de kaldende stationer har ramt den samme frekvens, og måske er du den eneste, der er fri for QRM. Det er almindeligvis umuligt at anvende BK på en DX, der kaldes af mange stationer på sin egen frekvens, men det er nyttigt at have for de smartere DX'er, der kun arbejder med stationer ved siden af deres egen frekvens.

Længden af opkaldene varierer meget, og det afhænger af DX-stationens stationsbetjening. Gode DX-operatører svarer som regel på et kort og hurtigt opkald, mens mere uerfarne operatører ofte venter til den bitre ende og svarer den station, der kalder længst. Den sidste metode er højst uheldig, da resten af den kaldende hob ikke er ret længe om at opdage fidusen og også forlænge deres opkald. Alt dette er pure tidsspild og kunne let undgås, hvis DX-stationen kun svarede de stationer, der lavede korte opkald. Der er ingen dødssikker måde, hvorpå man får QSO med en DX-station, men det hjælper en hel del, hvis man studerer hans lyttevaner og indretter sig derefter.

Ved arbejdet med sjældne *fone* DX'er, er teknikken for det meste den samme som ved almindelige DX, bortset fra at konkurrencen også her er meget hårdere, og man må være mere vågen. Find ud af hvor DX-stationen lytter, prøv at gætte, hvor han tuner og QSO antallet vil stige. Når man går efter super-sjælden-fone-DX, har man en større chance, hvis man taler flere sprog end engelsk. Fransk og spansk er almindeligvis de nyttigste.

Sommetider kan man høre DX-stationer, der går „fra hånd til hånd" eller bliver „forudbestilt“. Denne fremgangsmåde består kort i, at en station, der er i QSO med DX-stationen, beder denne „være så venlig at lytte efter min gode ven OZ-dit-og-dat på X frekvens". Der var engang, hvor denne fremgangsmåde kunne gå upåtalet hen — QSO'en gav måske vennen det længe eftersøgte WAC eller lignende — og der er ikke noget at indvende mod det i dag, hvis det er en almindelig DX-station, der ikke er en masse, der venter på, det drejer sig om. Men at anmode en sjælden DX om at lytte efter en ven er en opfordring til de ventende stationer om ikke at vise noget som helst hensyn og kalde DX-stationen, selvom han er i QSO. De har selvfølgelig en undskyldning herfor, nemlig at de har ventet lige så længe som „vennen", de er lige så ivrige efter forbindelsen, som han er og de har ret til at få en fair chance. Hvis DX-operatøren prøver at QSO et bestemt land eller del af et land, og af den grund bliver ved til det er ordnet, vil enhver velopdragen operatør respektere hans ønske om ro og vente, selvom hans utålmodige køren frem og tilbage på stolen måske koster ham en ny buksebag.

I de roderier, der opstår omkring en ny og sjælden DX-station, hører man ofte en station, der kalder, mens DX-stationen sender. Dette sker almindeligvis, når den kaldende station ikke har hørt DX'en komme ti) bage til nogen, fordi han var dækket af QRM, og derfor kaldt ham en gang til. Selv de bedste operatører er somme tider skyldige i det, og det er et vægtigt argument for, at DX-stationer ikke bør svare stationer, der kalder dem nøjagtigt på deres egen frekvens. Der findes individer, som bliver ved med at kalde DX-stationen konstant, selvom han er i QSO, og der overhovedet ingen QRM er, og den eneste grund hertil er, at han overhovedet ikke har hørt DX-stationen, men blot hørt de andre kalde ham og så tænkt, at „kan de høre ham, kan jeg vel også". Den optræden gør ham hurtigt fortjent til den lidet smigrende betegnelse „lid".

L nder lignende omstændigheder hører man undertiden stationer kalde en DX på den stations frekvens, han har QSO med. men. QSO'en stadig er i gang. Denne klare overtrædelse af alle begreber om ordentlig opførsel på båndene er en foragtelig fremgangsmåde, og heldigvis er den begrænset til nogle få. som åbenbart mener, de er hævet over alle andre. Deres omdømme mellem andre DX-jægere er heller ikke særlig godt. Det rigtige tidspunkt at kalde DX'en på er e f t e r at han har sendt SK for at tilkendegive at QSO'en er tilendebragt.

Et meget omdiskuteret punkt er spørgsmålet om, hvor længe QSOerne med de sjældne DX-stationer bør være. Nogle operatører synes at anstrenge sig mest muligt for at trække QSO'en ud, og sender den fulde postadresse, hvor et kort „Pse QSL via EDR" ville gøre samme gavn. og fortæller en ZD5, at han er den første ZD5 QSO for den pågældende (når ZD5'en kun har været i gang en uge og er den første i amatørradioens historie), og beder ham QSL for DXCC, KFUM, DKB og tusind andre ting. I mange tilfælde er grunden udmærket forståelig — han er lykkelig over QSO'en og ønsker at dele sin glæde med DX'en. Men nogle uheldige elementer finder koldt og roligt ud af, at de andre DX-jægere ikke kan kontakte DX-stationen, hvis han holder QSO'en indtil

signalerne falder ud. For at undgå alt dette, tilraades alle DX-folk at indskrænke konversationen til det absolutte minimum, selvom det ved første øjekast synes uhøfligt. Hvis DX-operatøren viser ønske om at snakke, må man selvfølgelig føje ham (hvis man da selv har lyst til det), men de indledende manøvrer hertil bør gøres af DX-operatøren.

DX-mændene, som jager de sjældne stationer og prøver at arbejde så mange forskellige lande som muligt, udgør en entusiastisk gruppe, og de bruger en masse tid på at komme højere op på ranglisten. Men når de så først har kontaktet stationerne, har de ikke spor imod at lade oplysningerne gå videre til alle

andre, og OZ har hver måned en spalte („DX-jægeren“), hvori der bringes oplysninger af denne art. Når du falder over noget interessant, send så lige et par ord til manageren af spalten, for det er denne kollektive udveksling af oplysninger, der bærer den. Tider, frekvenser, QTH's, fotos (der selvfølgelig returneres) og personlige oplysninger om DX-stationerne er meget velkomne.

Naar man selv er DX.

Hvis man er i gang fra et land, hvori der er mange aktive amatører, kan ens stationsbetjening følge reglerne beskrevet i afsnittet „Almindelig DX“. Hvis af en eller anden grund ens station pludselig bliver efterspurgt, måske er man den eneste, der kommer igennem fra det pågældende land, må betjeningen tage form som beskrevet i „Sjælden DX“.

Hvis man repræsenterer sjælden DX, ved at være i et sjældent land, vil man finde ud af, at DX-jægerne alle er ivrige efter en chance for en QSO. Man kan lige så godt med det samme vænne sig til, at man for en tid vil være så efterspurgt, at man ikke vil være i stand til at arbejde stationerne hurtigt nok. Man vil blive forfulgt af amatører verden over, som venter på at føje ens land til deres lister. Ved god stationsbetjening kan man give dem alle en chance i et minimum af tid, og så sætte sig godt tilrette og køre, som man selv vil. Husk et meget vigtigt punkt — du har situationen under kontrol, og hvad du siger og gør vil bestemme de forfølgende stationers handlinger.

Hvis du er sjælden, vil det første CQ resultere i et anseligt antal svar, særligt hvis båndet er åbent for USA, Canada eller et andet land med et stort antal aktive amatører. Hvis du under CQ'et benytter U og D signalerne, kan du holde de fleste af de kaldende stationer borte fra din egen frekvens. Hvis du ikke bruger dem, svar så en station, der kalder nogle få kc. væk fra din frekvens. Når du ikke bruger dem, bliver du kaldt på og meget nær din frekvens, og det værste, du så kan gøre, er at svare nogen, der kalder lige nøjagtigt på frekvensen. Hvis du gør det, vil alle kalde dig der, naar QSO'en er sluttet. Hvis du derimod svarer stationer lidt væk, vil stationerne, der kalder efter QSO'en være meget bedre fordelt, og det bliver lettere at læse dem. På fone bør man angive, hvor man lytter, f. eks.: „listening down from 14275“ eller „tuning up from 28600“.

Den første station, du får QSO med, vil bede om et QSL-kort. Han vil også spørge om din postadresse. Hvis dit land har et QSL-bureau,

er det tilstrækkeligt at sige „PSE QSL VIA BUREAU“. Eller du kan give ham din fulde adresse og bede ham om at sende den til ARRL og RSGB. På denne måde vil den komme i QST og RSGB Bulletinen, og den vil også komme i Call Book. Når man kontakter stationerne i hurtig rækkefølge, er det nok at opgive QTH i hveranden eller tredje QSO — de ventende operatører vil få den ok en af disse gange. Hvis din QTH allerede er i Call Book'en, sig så blot „QTH OK IN BOOK“. Jo kortere forklaringer man skal gøre, jo kortere kan man gøre QSO'erne. Man skal også forkorte dem ved i den første udsendelse i hver QSO at sige: „Will QSL VIA BUREAU“, eller hvad man nu ønsker at gøre. Så er der ingen undskyldning for stationen, der er i kontakt med dig, hvis han begynder at give sin postadresse. Husk, at jo længere man laver en QSO, jo flere stationer vil der ligge og vente. Jo kortere man kan lave hver QSO, jo hurtigere vil man få denne „een-mands-contest“ ud af verden.

Den første udsendelse i hver QSO bør indeholde en rapport, en forsikring om QSL og oplysninger om, hvorledes modparten skal sende QSL. Når man skifter, bør man sende modpartens kaldesignal, da man muligvis har været dækket af QRM i begyndelsen af udsendelsen. Skønt det synes, som om man sparede tid ved ikke at gøre det, er det ikke tilfældet, da man ved at sende det undgår, at stationer bryder ind midt under en QSO og spørger, om man svarede dem. Benyt KN til at angive, at du er i QSO og ikke ønsker at blive kaldt op af andre. Svaret fra stationen, du arbejder med, vil følge omtrent de samme regler som din egen udsendelse. Kvitter for hans udsendelse, giv ham 73 og slut med et SK eller et enkelt „CQ DE . . .“ Du har da klart vist, at du lytter efter ny stationer, og du vil få masser af svar. Gør endelig ikke den fejltagelse at svare en station, som har kaldt dig under en foregående QSO. Det indeholder nemlig en invitation til resten om at gøre det samme under næste QSO, og snart bliver det komplet umuligt at gennemføre en QSO. Hvis een eller anden gennem flere QSO'er fortsætter med at kalde dig på den stations frekvens, du arbejder med; ignorer ham så fuldstændigt og skriv dig bag øret ikke at svare ham de første uger, måneder eller år! Hvis man een gang svarer denne slags operatører, vil det hele snart blive et kaos, fordi en del andre saa vil prøve metoden.

Prøv ikke på at arbejde med mere end een station ad gangen. I næsten alle tilfælde hvor

det er blevet prøvet, har det resulteret i, at flere stationer har svaret på en gang. Det kræver en fantastisk fin stationsbetjening at gøre det ordentligt, og selv om man er i besiddelse af denne, er det højst tvivlsomt, om det sparer tid. Dette gøres langt mere effektivt ved at indskrænke sine bemærkninger til det absolutte minimum. Forfølgerne vil hurtigt opdage, at man er en operatør, der bør respekteres, og vil handle herefter.

Hvis en station siger til dig: „PSE LOOK FOR MY FRIEND-----“ sig saa: „SORRY. TOO MANY CALLING“. Hvis du ikke gør det, vil alle de ventende kalde dig, naar du skal lytte efter „vennen“, så at det bliver umuligt at fiske ham ud af flokken. Det er meget bedre at give alle den samme chance, i stedet for at forsøge at gøre nogen en tjeneste.

Benyt CL til at angive, når du lukker stationen og overhold det, selv om du hører masser af stationer, der kalder. Lige før du slutter, kan du sige, hvornår du mener at komme i luften igen, og du kan være bombesikker paa, at faa svar til den tid, hvis der er åbent samme vej.

Disse råd kan synes temmelig koldblodige og hjerteløse, men det er ting, som må gøres, hvis man ønsker at bevare kontrollen over situationen. Når man først har haft QSO med et anseligt antal stationer, aftager antallet af kaldende stationer, og man kan begynde at gå sine egne veje og få lidt sjov i nogle gode rag-chews. Selvfølgelig kan man godt lave rag-chews i den første tid, hvis man meddeler, at man agter at rag-chew i de næste ti eller femten minutter og så gøre det. De ventende stationer vil respektere ønsket, men de vil holde et vågent øje med uret.

Hvis man bliver skuffet over nogle af Wernes metoder, bør man analysere sin egen stationsbetjening. Måske ligger der heri nogle fejl, man har svaret en station på sin egen frekvens, eller før man havde sendt SK. Hvis det er tilfældet, ret det så og besværet er

ovre. Man er virkelig herre over situationen, hvis man ønsker at være det!

Hvis nogle af læserne ønsker at gøre studier i marken, kan jeg anbefale Dem at lytte til amatører som: ON4QF. KY4AA. XE1A. KG6DI. OZ7BO. GW3ZY. De ved, hvordan det skal gøres. O.A.

Ændrede amatør frekvenser.

Fra P. & T. har vi modtaget:

Som det vil være foreningen bekendt, er det ved Atlantic City radioreglement bestemt, at den nye fordelingsplan for radiofrekvenser træder i kraft den 1. jan. 1949 for så vidt angår frekvenser over 27,5 Mhz, medens fordelingsplanen for frekvenser under 27,5 Mhz først skal træde i kraft efter afholdelse af en særlig radiokonference for godkendelse af den nye internationale frekvensliste. Sidstnævnte konference skulle have været afholdt i september måned d. å., men blevet udskudt, foreløbig ca. eet år, som følge af den internationale situation.

Man finder det under disse forhold nødvendigt at bringe de af radioamatørerne benyttede frekvensbånd over 27,5 Mhz i overensstemmelse med de nu gældende Atlantic City bestemmelser, hvilket vil medføre, at det nu benyttede frekvensbånd 58,5—60,0 Mhz må inddrages, og at frekvensbåndet 28—30 Mhz må indskrænkes til 28,0—29,7 Mhz.

For så vidt angår frekvenser under 27,5 Mhz vil man finde det rigtigst at give en mere permanent tilladelse for de i Atlantic City-fordelingsplanen givne frekvensbånd, således at denne tilladelse kan påregnes at bestå uændret, når Atlantic City-planen træder i kraft i fuld udstrækning. Man mener endvidere at kunne meddele radioamatørerne en midlertidig tilladelse til benyttelse af de under Cairoplanen nu tilladte frekvensbånd, indtil disse bånd ved de kommende internationale aftaler måtte blive inddraget til brug for andre tjenester i overensstemmelse med Atlantic City bestemmelserne. Der vil herved kunne opnås en væsentlig udvidelse af 3,8 Mhz båndet inden for et år eller måske endnu længere.

Den således ændrede plan for frekvenstilldeling for radioamatører vil herefter formentlig blive som følger:

3500— 3635 khz	
3685- - 3800	
3800- - 3940	(midlertidig)
7000- - 7100	
7100- - 7200	(midlertidig)
14000- -14350	
14350- -14400	(midlertidig)
28000- -29700	
144000- -146000	

Man finder det formålstjenligt, at der afholdes et møde med repræsentanter for foreningen bl. a. med henblik på fastsættelse af en passende opdeling af båndene mellem telefoni og telegrafi. Nærmere aftale om mødet kan træffes med generaldirektoratets

1. teknisk kontor.

Gunnar Pedersen.

Meddelelser fra testudvalget.

Fourth European DX-Contest.

Den fjerde europæiske DX-contest, der i år arrangeres af SSA, afholdes på følgende week-ends:

CW: Lørdag den 25. november kl. 00,01 GMT til søndag den 26. november kl. 24,00 GMT. — Fone: Lørdag den 2. december kl. 00,01 GMT til søndag den 3. december kl. 24,00 GMT

Europæiske amatører skal kalde CQ AW (CQ All World), og stationer udenfor Europa kalder CQ EU (CQ Europe).

Regler.

1. Kun faste amatørstationer kan deltage.
2. Amatører i europæiske lande skal forsøge at kontakte saa mange stationer i de øvrige fem verdensdele som muligt og omvendt.
3. Enhver kan deltage i både CW og foneafdelingen. CW er uafhængig af fone og omvendt. Kun stationer, hvor een operatør foretager hele betjeningen af stationen, kan komme i betragtning ved bedømmelsen. Testen foregår på følgende frekvensbånd: 3,5 — 7 — 14 — 28 — 50 MHz.
4. Alle forbindelser må være cw/cw eller fone/fone. Forbindelser mellem CW og fone stationer er ikke tilladte.
5. Hver deltager vælger selv 3 cifre. I CW-afdelingen skal der udveksles sekstalsgrupper, bestående af RST rapport plus de tre selvvalgte cifre, f. eks.: 579813. I fone-afdelingen skal der udveksles femtalsgrupper, bestående af RS-rapport plus de tre selvvalgte cifre. f. eks. 58347. De tre cifre forbliver de samme gennem hele testen.

6. Europæiske stationer får eet point for at få opfattet en kodegruppe rigtigt, og to points for at opfatte en kodegruppe. Maksimale antal points for een QSO er altså 3.

Slutscore Europæiske stationer multiplicerer det totale antal points, opnåede under punkt 6. med en faktor, som er summen af alle ikke-europæiske lande kontaktet på hvert bånd. Hvert W og VE distrikt gælder for et særskilt land. Altså 7 lande paa 3,5, 10 på 7 og 25 på 14 MHz giver en faktor på 42.

7. Der tillades kun een forbindelse mellem (10 stationer på hvert bånd.

8. For europæiske stationer er der i cw-afdelingen den begrænsning, at de kun må kontakte 3 stationer i hvert land pr. bånd.

I fone-afdelingen er der ingen sådan begrænsning

9. Logs skal være afsendt senest den 31. december 1950 og sendes til:

SM6ID, SSA Contest Committee, Poslbox 609, Gothenburg 6, Sweden.

2. OZ-marathon 15. oktober.

Marathon testen samlede ligesom sidste år god deltagelse. Der er ialt indkommet 31 logs plus en check-log fra OZ2AX. Vinderen blev OZ7SM i Haderslev, der hermed viste, at han ikke alene kan lave fone DX paa 14 mc., men også klare sandkassens QRM. Nr. 2 blev OZ7DR, som vi også kender allesammen. og tredjepladsen besattes af OZ7VB. Mærkværdigt nok nåede ingen op på de 50 QSO'er, som var sidste tests minimum, og man synes ellers QRM'en var lige så store i år. Resultaterne blev:

1. OZ7SM 37 QSO	13. OZ7FA 17
OZ7BG* 37 „	14. OZ4BK 16 ty
2. OZ7DR 36 „	15. OZ3VK 14 i)
3. OZ7VB 31 „	16. OZ2TO 13 v
4. OZ5BS 30 „	OZ6JU 13 v
5. OZ9NC 29 „	17. OZ8XP 10 QSO
OZ2NU 29 „	OZ6TH 10
6. OZ5XY 28 „	18. OZ5I 8
7. OZ9SN 27 „	OZ7HW 8
OZ3JP 27 „	19. OZ9DR 7
8. OZ7SI 26 QSO	OZ7MA 7 .
9. OZ9MG 23 „	20. OZ7KY 2
10. OZ9AC 22 „	OZ9NU 2 ..
11. OP1SP 21 „	21. OZ4GR 1 ..
12. OZ4AC 18 „	OZ4NO 1
OZ2LP 18 „	

* Arrangør.

16th ARRL DX CONTEST (Fone).

Resultaterne fra fone afdelingen af denne test bragtes i oktober QST, og her er et kort pluk af dem. Paa W/VE siden vandt W4DCQ med 246.720 points. Udenfor W VE blev det ligesom i cw-testen XF1A, der løb med sejren og 253.260 points. Som et lille træk kan nævnes, at XF1A havde QSO med W6AM paa 5 (fem)! fonebånd: 3,5, 14, 27, 28 og' 144! mc. Dansk vinder blev OZ7SM. De danske resultater blev iøvrigt:

OZ7SM 42.822 pts. 39 distr. 369 QSO		
OZ7G 38.570 ..	29	448 .
OZ3EA 24.920 ..	28	300 ,
OZ7EU 6.647	17	131 ,
OZ7RN 5.610	17	111 .
OZ7X 5.559 ..	17	111 .
OZ6H 1.644 ..	12	137 .
OZ5HV 1.485 ..	11	45 ,
OZ1W 780 „	12	33

Testudvalget.

I. A. R. U. kongressen i Paris 18.-21. maj 1950.

ii.

I juni OZ bragte vi en kort omtale af forarbejdet for den danske repræsentation i den administrative komité ved LA6A, Lars R. Heyerdahl, der for øvrigt nu er formand for N. R. R. L., og i den tekniske komité ved OZ7GL, Poul J. Jelgren. Samtidig bragte vi foreløbige referater fra vore to repræsentanter.

Fra Skandinavien deltog endvidere OH20B, Elorantta og formanden for S. S. A., SM5ZD, Per-Anders Kinman. Som formand fungerede G2WS. W. A. Scarr.

Fra R. S. G. B. har vi nu modtaget et mere detaillert referat af arbejdet i den administrative kommission, der er udarbejdet af generalsekretæren i denne forening, John Clarricoats, G6CL. Referatet fylder 14 dupliserede foliosider, og det er derfor ikke muligt at gengive det her i dets fulde ordlyd, men må bringes i noget forkortet form.

Indledningsvis vil vi for overskuelighedens skyld opridse den administrative komités arbejdes hovedpunkter; de var som følger:

- 1) båndopdeling
- 2) IARU-repræsentation ved fremtidige ITU-konferencer (ITU = international telecommunications union)
- 3) IARU-hovedkvarter
- 4) centralt kontor for region I
- 5) VHF-båndene
- 6) Opdeling af 144 MHz båndet
- 7) contests
- 8) kommercielle stationer i eksklusive amatørband
- 9) frekvensbånd allokeret for amatørerne i region I
- 10) qsl-kort og fonetisk alfabet (bogstaveringssord)
- 11) radiofoni i 7 MHz amatørbandet

Formanden åbnede det første møde med at sætte RSGB's redegørelse samt REF's spørgsmål om båndopdeling under behandling. Fra engelsk side understregedes, at man ikke gør sig til talsmand for en tvungen båndopdeling; der var absolut stemning for indførelsen af en båndopdeling, hvis overholdelse skulle hvile på amatørernes interne disciplin.

Diskussionen viste, at såvel i Brasilien som i Sverige — og for øvrigt også i vort land — er der en båndopdeling, som er påbudt af myndighederne.

Fra engelsk side fremførtes det synspunkt, at komiteens arbejde kun skulle angå region I; formanden

mente, at emnet havde betydning for alle tre regioner. men hertil svarede, at man i region II allerede havde en båndopdeling „i drift“, der var udarbejdet uden kontakt med de to andre regioner.

Efter at et rundspørge havde fastslået, at kun de engelske amatører har adgang til 1.8 MHz (160 m) båndet, gik man over til en nærmere behandling af de øvrige bånd.

Det blev i det store og hele enstemmigt vedtaget at acceptere det engelske båndopdelingsforslag; den eneste ændring blev, at grænsen mellem telegrafi- og telefonibåndene i 14 MHz båndet kom til at ligge ved 14125 kHz i stedet for som foreslået 14150 kHz.

Den plan, som man således nu blandt amatørerne i region I er blevet enige om, vil først blive ført ud i livet, når Atlantic City planen af 1947 træder i kraft for frekvenserne under 27,5 MHz. (Herom nærmere i en anden artikel).

Planen for region I's amatørband ser således ud:

3500—3600	kHz	telegrafi	
3600—3800	—	telefoni	
7000—7050	—	telegrafi	
7050—7150	—	telegrafi	og telefoni
14000—14125	—	telegrafi	
14125—14350	—	telegrafi	og telefoni
21000—21150	—	telegrafi	
21150—21450	—	telegrafi	og telefoni
28000—28200	—	telegrafi	
28200—29700	—	telegrafi	og telefoni

Den praktiske indførelse af planen vil ske succesivt, idet en del af den allerede nu kan føres ud i livet, nemlig i de lande, hvor myndighederne ikke foreskriver, hvorledes båndene skal bruges. Det var således uden videre muligt for disse landes foreninger at opfordre medlemmerne til at benytte de nye grænser mellem telegrafi og telefoni.

For de danske amatørers vedkommende må forholdet blive det, at man nu optager forhandlinger med Generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet om ændringer af grænserne i de gældende bånd, svarende til hvad de andre foreninger med føje må formodes at ville indføre. Dette skulle så gælde for den periode, der er tilbage inden Atlantic City planen træder i kraft.

Dog vil det sandsynligvis nu være et fornuftigt tidspunkt at tage det principielle spørgsmål om båndopdeling op til drøftelse med generaldirektoratet.

Det vil føre for vidt at opregne alle argumenter for og imod, men nogle få bemærkninger bør dog medtages her.

Italienske amatører har kun 47 kHz for tiden af det nuværende 3,5 MHz bånd. Belgiske amatører må kun benytte 3510 — 3620 og 14050 — 14400 kHz af de respektive bånd for tiden. Sverige var ;>temt for udelukkende telegrafi på 3,5 MHz ifølge referatet.

De nævnte og lignende indskrænkninger, som visse landes administrationer har indført, bør altid meddeles til IARU's hovedkvarter, og kendsgerningerne tilstilles alle medlems-amatørorganisationer. Hvis R.S.G.B. havde kendt bl. a. de belgiske indskrænk-

ninger, ville man have kunnet stille forespørgsler ad de officielle kanaler med henblik på en fjernelse af restriktionerne.

(Det må i denne forbindelse erindres, at de to engelske repræsentanter på ITU-konferencen i Atlantic City 1947, formanden for R.S.G.B., G6LJ, S. K. Lever og generalsekretæren G6CL, John Clarricoats, var de eneste I.A.R.U.-repræsentanter, idet A.R.R.L.'s repræsentanter alle var med i deres egenkab af tilknyttede til den officielle nationale repræsentation.)

Det bør i denne forbindelse anføres, at påstanden om at tyske amatører også må benytte „hullet“ i 3,5 MHz båndet, efter indhentede oplysninger viser sig at være forkert. Der vil blive skredet hårdt ind overfor overtrædelserne.

Svejts kan intet få ud af arbejdet på 7 MHz for tiden på grund af qrm, bl. a. fra de engelske radiofonistationer og kraftige italienske amatørsendere. Den italienske repræsentant meddelte, at fra 1. juli 1950 ville licenser kun blive udstedt til teknisk kvalificerede personer, og at der herefter skulle være chance for en bedring.

Komiteen var enig om, at planen, som man nu var enedes om, skulle offentliggøres tydeligt i det fornødne omfang såvel nationalt som internationalt.

Endvidere skal de dele af planen, som allerede nu kan føres ud i livet, indføres med mindst mulig forsinkelse. De ændringer i frekvensgrænser, som forudsætter Atlantic City 1947-planens ikrafttræden, bl.

a. 1425 kHz grænsen mellem telegrafi og telefoni og 21 MHz båndet, må naturligvis udskydes til Haag-konferencen, som skal omtales særskilt, har fundet sted.

Flere repræsentanter udtrykte synspunktet, at A.R.R.L. burde opfordres til fremtidig at konsultere andre medlemsorganisationer, før man fremsatte forslag om båndopdeling til F.C.C. (Federal Communications Committee = svarende til vort generaldirektorat).

— OZ8T —

Forudsigelser.

Tabellens tal angiver, til hvilke tider maximalfrekvensen (den højeste brugelige frekvens) er højere end de angivne bånd nedre grænse, båndet er da åbent. Tal i parentes er mindre sikre, da de er baseret på refleksion i det sporadiske E lag, som er ret usikkert. I tilfælde, hvor maksimalfrekvensen kommer op i nærheden af et bånd, men ikke helt derop er maxfr. og det tilsvarende tidspunkt angivet; forholdene kan jo variere og båndet åbne, hvis maxfr. bliver lidt højere.

Frekvenser højere end maxfr. har overhovedet ingen chancer for at slippe gennem, og for frekv. lavere end halvdelen af maxfr. vil dæmpningen i almindelighed være så stor, at man må anvende stor effekt for at komme gennem.

Det vil altså sige, at vil man lave dx. gøres det lettest på det mest højfrekvente bånd, som er åbent.

Vil nogen prøve at lave dx på 3,5 MHz båndet må det gøres når de andre bånd er lukkede; det er tilstrækkeligt at undersøge, hvornår 7 MHz er lukket, (så er 14 og 28 også lukkede), da skulle det teoretisk være muligt med dx på 3,5. Det er tilfældet i novbr. for W2 Kl. 0300 — 0730 og ZL 2300 — 0400 og for decbr. W2 2300 — 0730 og ZL 0200 — 0600. Jeg har selv hørt adskillige W stns i slutn. af oktober og forholdene skulle ikke blive dår-

ligere, hvis ikke der kommer alt for meget sporadisk E.

Jeg vil være glad for eventuelle oplysninger om forudsigelserne og deres pålidelighed.

73 og held med dx-jagten.

OZ7HW.

December 1950

Rute	Afst.	Pejl	28 MHz	14 MHz
Call	Mrrt	0	DNT	DNT
WZ	6	295	1500—1700	1330—2000
W6	8,5	320	—	1530-2000 (0300—0500)
YV	8,5	265	1200—1800	1100—2130
CP	11	250	1130—1830	1000—2100
SU	3,2	144	0800—1430	0730—1900 0700—1930
ZS	9	170	0800—1630	(2300—0500)
vu	7	102	0630—1330	0530—1800
VK6	13,5	90	—	1000—2300
J=UAo	8	40	—	0130 0400 og 0700 1100 (2130—1500)
ZL	18	48	—	0700-1500 og 1800 (1500—1800)
ZL	22	228	26,5 MHz 1000 — 1200	0700—1600

NFM — et par kommentarer til oktober OZ.

En trykfejl: Side 186, linie 8 fra neden. Beklageligvis er et „ikke“ faldet ud. Der skal stå: Kredsene har ikke induktiv kobling.

En tegnefejl: Fig. 4- Direkte forbindelse mangler mellem katoden og stel (nederste vandrette linie).

Fig. 5: For at undgå HF-ensretning og evt. overbelastning af 1N34 ved for fast kobling anbefales en ca. 500 pF blok (glimmer eller keram.) parallelt over 1N34.

Frekvenskonstansen kan forbedres ved at anbringe 5 ohm LF-transformatoren i *oscillatoren*.

Og endelig kan det af hensyn til impedans-tilpasning og belastning af LF-forstærkeren være fordelagtigt at forbinde en 5 ohm modstand parallelt over transformatorens sekundærpr

OZ7MP.

Luxemburg.

LX-amatørerne, der i mange år kun halv-officielt har haft lov til at sende, kan nu få licens efter eksamination af myndighederne.

ICC.

New Zealand.

Der er nu 1800 ZL-amatører, hvilket vil sige ca. een amatør pr. 1000 indbyggere.

7CC.

E. D. R. arrangementskalender.

25.—26. november: Forth European DX-contest, CW.

1.—3. december: Forth European DX-contest, fone.

26. december: Juletesten.

I julen: S. S. A.s juletest.

13.—14. januar 1950: Nytårsstævne i Odense.

Nærmere program i decbr. OZ.

Alle meddelelser til arrangement-kalenderen bedes — senest den 25. i hver måned — sendt til: OZ2KG, O. Hansen, Kochsgade 73. Odense.

„Vejen til sendetilladelsen

I mange af landets afdelinger begynder i denne tid kursus i morse og teknik. Det er de vordende amatører, der starter, og efter hvad vi erfarer, er det et ikke ringe antal medlemmer, der i vinterens løb vil dygtiggøre sig til den kommende prøve.

Ikke mindst i „teknik“ gælder det om at have gode hjælpekilder. En sådan findes i EDRs nyeste håndbog: „Vejen til sendetilladelsen“. Her er samlet alt, hvad en ny sendeamatør skal vide for at kunne aflægge teknisk prøve for P & T.

Det anbefales alle, der skal op til teknisk prøve, at anskaffe sig denne bog; den er faktisk uundværlig!

Kursusledere bør også udelukkende støtte sig til „V. t. s.“.

Anbefal bogen til venner og bekendte, der er interesserede i „radio“, og køb bogen, selv om sendetilladelsen allerede foreligger! Dei er meget godt at hente i bogens 100 sider!

Prisen er kun kr. 7,50. Bestillinger indsendes til EDRs kasserer: O. Havn Eriksen, Fuglsangsvej 18, Nykøbing F.

Afdelingsledere! Gør et fremstød i afdelingen for „Vejen til sendetilladelsen“! Bogen fortjener at kendes af alle kortbølge-interesserede!

HAUGE RADIO

Ved en beklagelig fejltagelse er telefonnummeret blevet til Aarhus 8296, det skal være AARHUS 8396.

Arrangementskalenderen.

OZ8I har frasagt sig hvervet som leder af Arrangementskalenderen. OZ2KG, Oskar Hansen, Kochsgade 73. Odense, er trådt i stedet.

Meddelelse om større arrangementer i afdelingerne bedes sendt til ovenstående adresse tidligst muligt, senest den 25. i hver måned.

Fra landsafdelingslederen.

Afdelingslederne bedes huske at indsende meddelelse om ændringer i afdelingernes ledelse, *herunder også adresseforandringer*.

Husk, at afdelingslederen til enhver tid er til tjeneste med råd og vejledning ved tilrettelæggelsen af afdelingsarbejdet.

Afdelingslederens adresse er:

OZ2KG, Oskar Hansen, Kochsgade 73. Odense.

Citizens Radio Corporation

i Cleveland, Ohio, fremstiller nu Walkie-Talkies, der kun måler 150x73x32 mm. Effekten er 3 watts. Rørene leveres af Sylvania.

(Amatør-Radio.)

*

Israel.

„Israel Amateur Radio Club“, dannet i 1948, har 200 medlemmer, hvoraf de 100 er aktive amatører. Der kræves licens af myndighederne for at sende, men vilkårene er meget favorable. Foreningens adresse er: P. O. Box 4099, Tel-Aviv, Israel. 7CC.

*

Historien bag signaturen.

G3GYL kan tjene til opmuntring for mange. Kalde-signalet tilhører den blinde, men charmerende Nina Barret, som er meget aktiv på 80 m. På mindre end 12 måneder efter at hun første gang fik interesse for kortbølgeradio tog hun sin licens hjulpet af gode venner i Hampstead. Hun er nu i gang med en 807 som CO med 7 watts input.

(Amatør-Radio.)

Afdelingsadresser pr. 1. oktober 1950.

Aabenraa	OZ9MG	Ditlev Jensen	Hønefossvej 14, Aabenraa
Aalborg	OZ2NU	B. Petersen	Himmerlandsgade 1, Aalborg
Aarhus	OZ8JB	J. J. Berthelsen	Skovvej 4 A, Aarhus
Bornholm	OZ4KA	A. Kjøller	Fiskerstræde 6, Rønne
Esbjerg	OZ8Q	E. A. Marrup	Stavangervej 14, Esbjerg
Fredericia	OZ1BC	O. Jeppesen	Jernbanegade 9, Fredericia
Graasten	OZ5BW	H. M. Thomsen	Slotsgade 24, Graasten
Grenaa	OZ9WO	S. Møller Pedersen	Fiskeauktionen, Havnen
Haderslev	OZ6SQ	C. C. Mathiesen	Simmerstedsvej 46, Haderslev
Hadsund		Robert Givskov	Hadsund
Haslev	OZ9E	Arne Olthaver	Jernbanegade 42, Haslev
Helsingør	OZ8MW	O. Werner	Murergade 3, Helsingør
Herning	OZ5US	E. Brandi	Rolighedsvej 13, Herning
Hillerød	OZ7IP	E. G. Harder	Sørup pr. Fredensborg
Holstebro	OZ7L	C. Lindhardt	Viborgvej 25, Holstebro
Horsens		Ejnar Nielsen	Nørrebrogade 50, Horsens
Kalundborg	OZ4KM	B. K. Madsen	Skambæk pr. Kalundborg
Kerteminde	OZ9AX	Axel Madsen	Langedgade 45, Kerteminde
Kolding	OZ7MQ	H. Vinderslev	Strandhuse pr. Kolding
Korsør	OZ5LS	Karl Svensson	Nygade 20, Korsør
København	OZ2KP	K. Staack-Petersen	Risbjerggaardsalle 63, Valby
Lemvig		N. C. Stausholm	Søndergade 51, Lemvig
Lolland	DR-141	Aage Paaske	Birgittevej 11, Maribo
Læsø	OZ2G	Gaorg Andersen	Byrum, Læsø
Middelfart	OZ5CW	Steen Hansen	Bogensevej 17, Middelfart
Nyborg	OZ5U	R. P. Hansen	Nymarksvej 34, Nyborg
Næstved	OZ7TL	J. Thode-Jensen	Tranevej 7, Næstved
Odense	OZ3A	S. Johansen	H. C. Andersensgade 75, Odense
Randers	DR-319	J. P. Berg-Madsen	Handelsbanken, Randers
Ribe		E. Hansen	Korsbrødrehuset, Ribe
Ringkøbing	OZ8AM	A. Møller-Hansen	Nygade 12, Ringkøbing
Roskilde	OZ3GR	Preben Grønager	Kirkebakken 2, Roskilde
Rungsted	OZ7SI	S. Boel	Sandbjergvej 87, Vedbæk
Silkeborg	OZ6KW	K. Grauholm	Lynghygade 7, Silkeborg
Slagelse	OZ2RS	N. Fr. Thorsen	Vestergade 119, Slagelse
Sorø	OZ4NO	N. Nørregaard	Esbern Snarevej 22, Sorø
Struer	OZ8KW	Kaj Thomsen	Søndergade 68, Struer
Svendborg	OZGOK	L. Tang Jespersen	Ragnhildsvej 1, Svendborg
Sønderborg	OZ7UN	E. Rørvig	Granvænget 1, Sønderborg
Thisted	OZ7Q	V. A. Johansen	Solbakkevej 68, Thisted
Toftlund	OZ7PH	P. Haugaard	Arnum Skole, Arnum
Tønder	OZ3JL	J. P. Lauritzen	Mellemgade 7, Tønder
Varde	OZ2UA	Poul Skelmosé	Østergade 22, Varde
Vejle	OZ3WS	W. Schwartz	Valløesgade 5, Vejle
Vendsyssel	OZ3MX	Mondrup Christensen	Gartnergaarden, Hjørring
Viborg	OZ1CH	C. T. Hylleberg	Hald Kuranstalt, Viborg
Vojens	OZ5L	T. Lorenzen	Østergade 51, Vojens

Meddelelse fra sekretæren.

Den 29. oktober 50 afholdtes konstituerende bestyrelsesmøde i Korsør, hvor bestyrelsen konstituerede sig således:

Formand: OZ2R. Carl Reitz.
Næstformand: OZ3U, Kaj Nielsen.
Sekretær: OZ7HL. Henry Larsen.
Kasserer: OZ3FL. O. Havn Eriksen.

De øvrige medlemmer af bestyrelsen er:

OZ2KG, Oskar Hansen.
OZ2NU. Børge Petersen.
OZ3FM. Emil Frederiksen.
OZ6PA, Poul Andersen.
OZ8JB. Jørgen Bertelsen.

Forretningsudvalget: OZ2R, OZ3U, OZ3FL og OZ7HL.

Repræsentant til NRAU: OZ8T, Børge Otzen.
Hovedredaktør: OZ5AC, Axel T. Clausen.
Teknisk redaktør: OZ7EU, Paul Størner.
QSL-manager: OZ4H, Paul Heinemann.
Lar.dsafd.-leder og kalenderfører: OZ2KG.
DR-leder: OZ8JB.

Foretagsudvalget: OZ6EP, Einar Pedersen.
OZ2NU og OZ6PA.

Båndudvalget: OZ2R, OZ3U, OZ4M, OZ6PA og rådgiver OZ8T.

Testudvalget: OZ7BG, Erik Størner og OZ2NU.
Revisorer: OZ3TM og OZ5Y, suppleant OZ7GL.

Hjemmeværnet:

Fra flere sider har EDR modtaget opfordring til at deltage i hjemmeværnet. Fra region 6 har formanden modtaget en opfordring til at deltage i et møde om et nærmere samarbejde.

Mødet har været afholdt, hjemmeværnets ønske gik ud på, at EDR medlemmer skulle deltage aktivt i hjemmeværnet, idet dette mangler uddannet personale og materiel.

Hovedbestyrelsen har indgående drøftet spørgsmålet og besluttet at udtale. Hovedbestyrelsen kan ikke afvise, at vore medlemmer går aktivt ind i hjemmeværnets radiogrupper, men EDR ønsker *ikke* at forpligte medlemmerne i nogen retning, og tilslutning til hjemmeværnet må ske på det enkelte medlems egen afgørelse.

På bestyrelsens vegne:

OZ7HL, sekretær.

Boganmeldelser

Amatørsprog!

OH2SQ har i en lille bog samlet en hel række af de vigtigste sætninger, amatørsproget består af. Han bringer dem på syv sprog, nemlig engelsk, fransk, spansk, italiensk, tysk, svensk og finsk på en enkel måde.

De forskellige sprogs alfabeter og bogstavernes udtale lægges der for med; dernæst kommer tallene og de mange sætninger fra det daglige fonarbejde. En kort QSO og en samling af de almindeligst benyttede ord afslutter det lille værk, som fylder 37 sider.

Som medarbejdere har OH2SQ haft G2AFO, F8LQ og REF 4562, EA2CA, I1BVE og I1COO, DL3CF, SM5PW og SM5—2086, OH2QZ og OH2US, hver på deres eget sprog.

Bogen, der vil komme til at koste ca. 5 danske kroner pr. stk., kan bestilles hos E.D.R., der herefter vil søge den fremskaffet, efterhånden som der kan samles et rimeligt antal bestillinger sammen.

Bogens navn er: „HAM's INTERPRETER- . amatørens tolk. 8T”

Fjernsynets Teknik, Teori og Praksis; ved L. Carsten? og B. Jørgensen. Indledning ved og udgivet af O. Lund Johansen. Med forord af prof. Jørg. Rybner.

Anmeldt af civilingeniør Georg Bruun. Radioteknisk Forsknings-laboratorium. Polyteknisk Læreanstalt

Det er sikkert ingen tilfældighed, at det blev redaktør O. Lund Johansen, en af pionererne blandt radioskribenterne herhjemme, der kom til at staa som udgiver af den første danske fjernsynsteknik. Han har i civilingeniørerne L. Carstens og B. Jørgensen fundet to medarbejdere, som med deres gode kendskab til fjernsynstekniken har alle forudsætninger for at løse opgaven: at skrive en bog, som tilfredsstillende en stor læserkreds og samtidig indeholder stof for de mere kræsne læsere, som paa forhaand har nogen viden om emnet.

Indenfor de givne rammer har det været nødvendigt at forudsætte kendskab til almindelig radioteknik; til gengæld er det lykkedes at sammentrænge en stor del af fjernsynstekniken indenfor bogens 204 sider. En gennemgang af kapitlerne viser, at der — saaledes som naturligt ved en saadan bog — er lagt hovedvægt paa modtagertekniken.

I kapitel I. indledningen, gøres der rede for de grundlæggende principper for fjernsynstekniken med beskrivelse af billedrøret, fjernsynssenderen, kamerarøret (dog kun det oprindelige: Ikonoskop) samt fjernsynssystemer med forklaring af skandering, linietal og modulation. Herunder har forfatterne netop naaet at medtage den i juli maaned vedtagne standard for det internationale 625-liniers fjernsynssystem, som skal benyttes herhjemme.

Kapitlerne II til XX er helt helliget fjernsynsmotageren: Billedrøret, magnetiske afbøjningsgeneratorer, elektriske afbøjningsgeneratorer, savtakgeneratorer, synkroniseringen, videoforstærkning, DC-fiksering, detektoren, MF-forstærkeren, blandingstrin og oscillator, højfrekvensforstærkeren, lyd delen, intercarrier lyd, højspændingsforsyningen, antennen, A. F. K., synkroniseringsstabilitet og støjbegrænsning, en typisk TV-modtager, maalinge og service-instrumenter, fejl i modtageren.

I denne gennemgang af modtagertekniken er bogen ret enestående, idet den i lige mål har medtaget amerikansk og engelsk teknik.

Endelig er der et kapitel om farvefjernsyn, hvor bl. a. R. C. A.s ny system er beskrevet samt et kapitel med en liste over de almindeligste fjernsynsudtryk; det skal i den forbindelse fremhæves, at forfatterne i det store og hele har fulgt den terminologi, der er foreslaet af terminologicentralens radio- og fjernsynsudvalg, og der er saaledes gennemgaaende benyttet danske betegnelser i bogen.

Bogen slutter med et stikordsregister.

Mange bøger om fjernsynsteknik indeholder udelukkende en beskrivelse af de forskellige kredsløb, idet de først og fremmest lægger vægt på service; denne bog indeholder til forskel fra disse i mange tilfælde en vurdering, som kan være til nytte for konstruktøren.

Bogen er rig på illustrationer. Der findes saaledes ca. 120 diagrammer foruden 8 plancher med ialt 26 fotografier.

Ved sine talrige litteraturhenvisninger vil bogen være nyttig for den, der vil have mere indgående kendskab til de forskellige kredsløb. Dog synes henvisningerne undertiden lidt tilfældige; til nogle kapitler kunne der godt have været flere henvisninger.

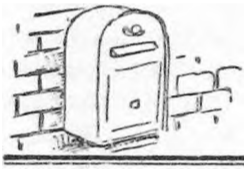
I en bog, der behandler et så stort område, vil man altid kunne finde emner, som man synes burde været uddybet noget mere; i dette tilfælde gælder det spørgsmålet om linearisering af afbøjningsspændinger. Ved omtalen af magnetisk afbøjning kunne man måske have haft nogle praktiske eksempler med talangivelser på afbøjningsstrømme m. v.

Endelig en enkelt tegnefejl: I fig. V. 6 side 65, der viser en katodekoblet multivibrator, er den anodemodstand R, der normalt benyttes til at variere amplituden af afbøjningsstrømmen, fejlagtigt mærket „hold“; som holdkontrol anvendes almindeligvis gitteraflederen R 4.

Det skal til sidst slås fast, at vi nu har fået en bog om fjernsynsteknik, som vil blive læst af radioamatører, ingeniører og servicefolk, som med grundlag i deres viden om almindelig radioteknik vil skyde genvej til fjernsynstekniken uden først at måtte ty til udenlandske tidsskrifter og håndbøger.

Georg Bruun.

Bogen er i kommission hos Berlingske Forlag og fås gennem boghandlerne. Prisen er kr. 15,75 heftet og kr. 18,50 indb. TR.

Læserne skriver

Angående Københavns-afdelingens byggebond føler jeg trang til at sige følgende:

E.D.R.s medlemmer i Københavns-afdelingen burde alle gøre byggefonden til en større opgave, end det nu er tilfældet. Der burde lægges mere energi i fra den enkeltes side og i særdeleshed fra de unges. Det er jo dog dem, som skal føre vor forening videre. De burde ikke, som det nu er tilfældet, lade de ældre medlemmer trække læsset. Vort hus skal være en realitet, og ikke som for mange, et drømmesyn, der muligvis engang i fremtiden kunne blive virkelighed.

Der må være mange flere måder at skaffe midler på end de hidtil anvendte. Sæt hjernen i sving og lad os få nogle gode forslag. Lav et amerikansk lotteri, f. eks. et hver måned. Medbring hver især en eller anden ting, der på vore auktioner kan sælges til fordel for byggefonden. Alle muligheder skal udnyttes.

Vi er alle interesserede i at få vort eget hus eller vore egne lokaler, og vi er nødt til at have det, for at kunne føre vor forening videre. Det er af stor betydning for os, at vi har et fast sted at samles, et samlingspunkt for alle medlemmerne, hvor vi kan føle os hjemme og have det hyggeligt, et sted, hvortil vi kan indbyde eventuelle udenlandske gæster. Vi kan få samlet vort bibliotek, vort kartotek og vor sender og alt hvad der hører foreningen til.

Et er dog sikkert, at uden kamp når vi ikke vort mål. Det er et stort stykke arbejde, der skal lægges

for dagen. Det er muligt vi møder en del modstand, men den er til for at overvindes, om vi så skal bruge både næb og klør. Muligvis vil der også optræde nogle kværlanter mellem medlemmerne, der må vi anvende vor energi på at overtale dem, så også de går med ind i vort arbejde.

Var det ikke en idé at lade en gruppe på 5—6 af de unge medlemmer samarbejde med byggefonden og hjælpe bestyrelsen med løsningen af de forskellige opgaver, der vil komme. Det er os unge, der vil få den største gavn af byggefonden, derfor er det så ganske naturligt, at vi giver et nap med i arbejdet. Alene magter vi unge det ikke, men støttet og ledet af ældre medlemmers erfaring og fornuft skulle det være muligt. Det kammeratskab de ældre amatører har været med til at skabe, skal vi unge udbygge. Kunne de manifestere sig i Kortbølgeamatørernes hus, vil det stå i fremtiden som et symbol på godt kammeratskab.

Derfor — alle unge — slut op om byggefonden, gør den til vor opgave og sammen føre det videre, der er startet, så vi hurtigt kan nå vort mål — Kortbølgeamatørernes hus.

Vy 73 fra medlem nr. 5914 Å. Christensen.

Deponerede sendere.

Ja, saa fik jeg min del af den meget omtalte krigsskadeerstatning, jeg var en af dem, der havde en brandforsikring og derfor kunne komme i betragtning. Jeg mistede nogle løsdele og en sender, som jeg daglig laa i forbindelse med USA og andre lande med. Min skade har man nu regnet ud til at være 50 kr., men da min brandforsikring er på 12,000 kr. for indboet, er man kommen til det resultat, at min selvrisiko er 120 kr. og har derfor henlagt sagen. Efter den „erstatning“ kunne det være interessant at få en udtalelse af P og T, for det skulle ikke gerne gentage sig, at man løber fra det ansvar, man påtager sig, når man beslaglægger andres ejendom.

Medlem 989, Carl Andersen.

Mere om det ny svenske Diplom.

I sidste „OZ“ bragtes ganske kort meddelelse om det ny svenske diplom, der er udstedt i forbindelse med S. S. A.s 25 års jubilæum og som tildeles alle udenlandske amatører, der har haft to forbindelser med hver af de 7 svenske amatør Call-distrikter.

Da jeg personligt har modtaget dette diplom, vil jeg gerne knytte et par enkelte tilføjelser til den tidligere meddelelse.

I forbindelse med det nævnte jubilæum havde SSA ladet fremstille en hvid silkedug påtrykt forskellige motiver, bl. a. selve distriktsinddelingen af det langstrakte SM-land. Ud for hver distrikt findes en lille vignet, der karakteriserer det pågældende område. Diplomets venstre side viser et typisk svensk fjeldterræn, medens den højre del domineres af Stadshuset i Stockholm. Denne dug blev — såvidt jeg har forstået — tildelt en række af gæsterne ved jubilæet, og da der efter jubilæums-festlighederne var en del af disse duge tilovers, har man besluttet så længe forråd haves, at benytte disse som diplom i ovennævnte øjemed, hvorfor det har fået et ekstra påtryk, der bekræfter diplommodtagerens opfyldelse af de stillede krav.

Da antallet af disse duge er ret begrænset, er de naturligvis så meget mere attråværdige, hvorfor det må henstilles til OZ-amatører, der opfylder kravene, snarest at dokumentere dette overfor SSA. Se iøvrigt betingelserne i sidste OZ. Det er et smukt og særpræget diplom, som det har været mig en glæde at modtage.

2NU.

FRA AFDELINGERNE

KØBENHAVN

Formand: OZ2KP Staack-Petersen. Risbjerggaards Allé 63, Valby. Afdelingen har normalt møde hver mandag aften kl. 19,30 i „Martini Selskabslokaler”. Borups Allé 233. 1. sal. Fra 19,30—20.00: QSL-central. Alle oplysninger om afdelingens virksomhed fås på mødeaftenerne hos formanden.

20. november: Foredrag om QSL-kort og certifikater ved OZ4H.

27. november: Foredrag om NFM.

4. December: Eventuelt auktion såfremt et tilstrækkeligt antal sælgere melder sig, ellers et foredrag såfremt et sådant kan fremskaffes. Nærmere meddelelse på mødeaftenerne.

9. December: Stiftelsesfest afholdes i lokalerne. Polsegilde m. m. Kabaret og amatøropræden samt dans. Da deltagerantallet af hensyn til opdækningen må begrænses til 100 må bindende bestilling afgives til bestyrelsen senest 25. november.

11. december: Klubaften og fortsat gennemgang af stoffet til teknisk prøve ved OZ7DR. Det kan anbefales også licenserede amatører at overvære denne gennemgang.

18. december: Julestue. Mindre juletræer og anden spøg og skæmt kan medbringes.

25. december og 1. januar er lokalerne lukket på grund af julen og nytåret.

Det kan meddeles, at til det udvalg, det blev besluttet at nedsætte, vedrørende afdelingens fremtid, har Københavns afdelingen valgt OZ8I samt K. S. Levinsen, hovedbestyrelsen OZ3U og OZ6PA og Amager OZ7NS og OZ7KY.

Amager:

Formand OZ7NS, Herkules Alle 2, Kastrup. Telefon Ka. 2667.

Afdelingen har normal mødeaften hver onsdag kl. 19,30. Strandlodsvej 82.

Alle oplysninger om afdelingen fås på mødeaftenerne.

15. november: Pakkefest. Selskabelig aften og dans med Xyl. Pakke medbr. Værdi mindst 1 kr.

22. november: Foredrag. Modtagere ved OZ7HB.

29. november: Populært foredrag om atomer ved OZ6PA.

6. december: Foredrag om oscillatorer ved OZ5K.

13. december: QSO på fremmede sprog.

20. december: Klubaften.

Engelsk kursus for afdelingens medlemmer er begyndt.

Oplysninger indhentes på klubaftenerne.

Hvidovre: Formand: OZ2PA H. Danielsen, Hvidovrevej 304, IV. Klubben har normal mødeaften hver torsdag kl. 19,30 i klublokalet Bolystvej 6. Alle op-

lysninger om klubber, kan fås på mødeaftenerne samt på telefon Hv. 1969. (OZ9WS. kasserer).

Månedens program:

16. november: Vi begynder på OZ7DAN.

23. november: 4KX fortæller om stationsbetjening.

30. november: Vi fortsætter på OZ7DAN.

7. december: Hvad er contest. 2PA.

14. december: Møde. Hygge-, snakke- og klubaften OBS. Der er morseundervisning hver klubaften i klublokalet fra kl. 19,30—20.30.

Aarhus: Formand OZ8JB. J. Berthelsen. Skovvej 4a. Afdelingen har normalt møde den første og tredje onsdag i hver måned i afdelingslokalerne. Palludan Mullersvej 55 kid., fra kl. 20 til kl. 23.

Morsekursuset for begyndere har nu ca. 15 deltagere, som hver tirsdag og torsdag fra kl. 20 til kl. 22 arbejder energisk for at opnå den krævede morsefærdighed. De første prøver for erhvervelse af morseattest afholdes tirsdag den 19. december.

Arrangementer i december:

6. december kl. 20 i afdelingslokalerne afholdes månedsmøde med auktion over medbragt radiomateriel.

11. december kl. 20 prc. i Håndværkerforeningens laugssal filmsaften, hvor 8JB atter viser forskellige interessante amerikanske tonefilm. Entre for medlemmer med damer 25 øre pro persona. Udenbys medlemmer er også velkommen.

19. december kl. 20 i afdelingslokalerne: Morseprøve, både 40 og 60 tegn. Alle medlemmer kan aflægge prøve, også dem der ikke har deltaget på vinterens begynderhold.

20. december kl. 20 i afdelingslokalerne afholdes ordinært månedsmøde med teknisk diskussion. — OZ2KM vil indlede, samt besvare de stillede spørgsmål. **8JB,**

Kalundborg. På et møde i vort morselokale, hvor samtlige medlemmer var til stede, blev det besluttet at holde månedsmøde den første mandag i hver måned i ovennævnte lokale kl. 21,00. Morsekursuset fortsættes. For viderekomne fra kl. 20,00 om tirsdagen og 19,30 om torsdagen, og for begyndere fra kl. 20,00 om mandagen og 20,30 om torsdagen. Og afdelingen eksisterer altså endnu. **OZ4KM.**

Lemvig: Angående møderne i november. Se venligst skabet ved avisbioskopen i Vestergade.

P. b. v. Stauholm, 4195.

Odense. Mandag den 27. november kl. 20 mødes vi ved indgangen til Set. Knuds gymnasium. Vor gode ven adjunkt Møller Jørgensen har lovet at vise os en række eksperimenter af radioteknisk karakter. Da disse eksperimenter altid har vakt interesse, kan det på det bedste anbefales alle medlemmerne at møde.

Den første og tredje mandag i hver måned kl. 20 er der vhf studiekreds på brandstationen, hvor alle interesserede er velkommen.

OZ3FYN udsender morsekursus for begyndere hver onsdag kl. 19—20 og søndag kl. 8,15—9. Frekvens 29,0 mc. OZ8WP modtager gerne rapporter.

Der er oprettet en læsekreds på 10 medlemmer, mellem hvilke, for en årlig betaling af 12 kr., 4 af de mest kendte udenlandske radiotidsskrifter cirkulerer. Skulle andre være interesserede i deltagelse i lignende kredse, kan henvendelse rettes til OZ8WP. **Bestyrelsen.**

Sorø. Stiftende generalforsamling afholdtes den 19. oktober hos OZ4NO, hvor man indgående drøftede det fremtidige arbejde i afdelingen, ligesom man vedtog de af bestyrelsen foreslåede love, som nu er indsendt til EDR til godkendelse.

Inden for afdelingen starter man nu et morse- og teknisk kursus for medlemmer, som agter at indstille sig til teknisk prøve til foråret. Skulle der derfor i Sorø omegn findes amatører, som vi endnu ikke har kontakt med, og som kunne have lyst til at deltage, kan man henvende sig til 4NO, Esbern Snaresvej 22, 1. sal, Sorø, hvor alle oplysninger vil kunne fås (træffes bedst efter kl. 19).

Oplysning om det fremtidige arbejde vil blive givet i tilslutning til påtænkte kursus.

Vy 73.

OZ4NO.

Vendsyssel afdeling er nu godt i gang med morsekursus og teknisk kursus, henholdsvis hver tirsdag og hveranden onsdag, så man til sommeren kan vente et nyt kuld aktive sendeamatører.

Den 30. oktober afholdtes den halvårslige generalforsamling på Hjørring afholdshotel. Efter at Emil Pedersen var valgt til dirigent, aflagde formanden, 3MX, beretning. Afdelingen tæller nu 25 medlemmer, hvoraf 14 er licenserede. — IKG redegjorde for pengekasen, der rummer ca. 200 kr. Der er efter nogle deltageres mening lovlig stor restance på kontingentindbetalingen, så nogle af medlemmerne kan snart vente en opkrævning. — Efter bestyrelsens forslag blev det vedtaget, at lovenes § 4 ændres, så at der fremtidig kun afholdes generalforsamling een gang årlig, nemlig i oktober. — Til kasserer genvalgte IKG, og til revisor nyvalgte IPV. — Under eventuelt oplyste formanden, at afdelingen snart får en transmitter til brug ved morsetræningen.

Når passende øvelsesstrimler er fremskaffet, vil den være til stor nytte for det løbende morsekursus. — Et forslag om fælles besøg på f. eks. elektricitetsværket og telegrafstationen blev taget op til overvejelse.

OZ7KO.

Viborg og omegn. Lørdag den 21. oktober afholdtes lokaludstilling. Af de udstillede genstande kan nævnes: VOF — modulator — PA-trin — retmodtager — ensretter — feltstyrkemåler — converter — modulationsmeter.

Præmierne blev fordelt som følger: 1. præmie OZ1CH for VFO og feltstyrkemåler. 2. pr. OZ3TE

Nytårsstævne i Odense.

Odense afdeling arrangerer som sædvanlig stort nytårsstævne med hamfest og revy lørdag den 13. januar og udstilling m. v. søndag den 14. januar 1901. Nærmere program i OZ for december. Vel mødt til stævnet i landets centrum!

Odense afdeling.

for VFO og converter. 3. pr. Koch for eksperimentensretter.

Efter bedømmelsen gav dommerne en god kritik af de forskellige genstande og anvisning paa retning af begaaede fejl.

Næste punkt var foredrag af OZ3TM om sendere, og som sædvanlig øste 3TM beredvilligt ud af sin store viden. Atter en stor håndfuld gode tips at tage med hjem.

Ved kaffebordet, der fulgte, takkede 1CH dommerne for deres beredvillighed og 3TM for foredraget, hvorefter han uddelte præmierne.

Vi havde håbet på endnu flere genstande til udstillingen, men i forhold til afdelingens størrelse må resultatet dog vist betegnes som godt.

Næste måneds møde afholdes hos OZ3AJ, smed Jensen, Hald Ege.

OZ9AV.

NYE MEDLEMMER

Nedenstående har i oktober måned 1950 anmodet om optagelse i EDR:

- 5101 - Carl Madsen, Auroravej 26, Vanløse.
- 5102 - Conrad Lundsgård Rasmussen, Ringgade 71, Sønderborg.
- 5103 - H. Aa. K. Jensen, nr. 618, Forskolen til flyvemekanikerskolens radiohold 50, Værløselejren.
- 5104 - H. E. Jønssen, Greisvej 37, 2., København S.
- 5105 - Jørn Palle Thomsen, Dr. Margrethevej 11, st., Aarhus.
- 5106 - Sven P. Erfurt, Strømmen 27, Randers.
- 5107 - S. H. Nielsen, Bøgedahls Allé 65 Fr. Bøge.
- 5108 - Kurt Holm, Fabriksvej 16, Rønne.
- 5109 - Knud Bjerre Petersen, Svinget 2, Lemvig.
- 5110 - Arne Kvist Jensen, Søndergade 19, Lemvig.
- 5111 - OZ7AV, A. Schou Hansen, Bjernevej 10, Faaborg.
- 5112 - P. O. Jensen, Roarsvej 11, Aabyhøj.
- 5113 - Bent Christensen, Edisonsvej I B, 1., Kbh. V.
- 5114 - Steen Andersen, Lyngbyvej 395, Gentofte.
- 5115 - Vagn Johansen, Kordilsgade 50, Kalundborg.
- 5116 - Aage Birch, Slagekevej 135, Kalundborg.
- 5117 - Johan Helbig Hansen, Solbjergvej 24, Kbh. F.
- 5118 - Hans Peder Hansen, Th. Dahlsvej 17, 2., th., Esbjerg.
- 5119 - Svend Knudsen, Ribevej 118, Haderslev.
- 5120 - Preben Hindberg, Frederiksgade 17, Lemvig.
- 5121 - Frk. Rigmor Bech Orup, Østerbrogade 37, 1., Lemvig.
- 5122 - Carl Larsen, Korup Skovhuse pr. Terndrup.
- 5123 - Poul A. Mikkelsen, Ringstedgade 4, 2., Kbh. Ø.
- 5124 - Leif Lindharth, Rentemestervej 11, 2., København NV.
- 5125 - Tage Østergaard, Suensonsgade 11, 2. th., Aalborg.
- 5126 - Johan Sleiborg, Skelund.
- 5127 - Preben Aaen, Trekronergade 2, 3. tv., København, Valby.
- 5128 - Frederik Nielsen, Hovedvej 240, 1., th., Glostrup.
- 5129 - Ove Johannesen, Torvegade 18, Skive.
- 5130 - Sv. Gramkow Kristensen, c/o Stationsforstanderen, Løgstør.
- 5131 - Leif Vanggaard, Sortedamsdosseringen 79 A, København Ø.

- 5132 - Victor Christiansen. Badstueg. 7. Haderslev.
 5133 - Anton Jensen. Skelund.
 5134 - Kristian Rasmussen, Blankavej 39. 4., København. Valby.
 5135 - Niels Jørgen Yding, Ørnevej 10. Haslev.
 5136 - Vagn Fallesen. Falkevej 23. Fredericia.
 5137 - Robert Dinesen. Skelund.
 5138 - Kjeld Rasmussen. Hestehaven 7, Kalundborg.
 5139 - Erhardt Lud'igsen, Lerchenborg. Kalundborg
 5140 - Leif Larsen, Skibbrogade 11, Kalundborg.
 5141 - Kaj Andresen. Ndr. Fasanvej 110 D, Kbh. F.
 5152 - Carlo Pedersen. Kærmindevej 1, st. th., Glostrup.
 5143 - H. Jensen-Nybjerg, Hillerødsholm B. 3. Hillerød.

Tidligere medlem:

- 3256 - Kai Christensen. Degnemoseallé 14 A, st., tv.. Brønshøj.

Såfremt der ikke inden denne måneds udgang til kassereren er fremsat motiveret indvending mod de pågældendes optagelse i foreningen betragtes de som medlemmer af EDR.

QTH-RUBRIKKEN

- 123 - OZ7GL, P. Jelgren, Damgade 1, Aakirkeby ex København.
 390 - OZ1CU. W. Præst, Nyhavnsgade 29, Esbjerg, lokal.
 751 - OZ7HK, K. J. Kruger. Tornerosevej 65. st. tv., Herlev ex København.
 1429 - OZ3S, Sv. Clausen, Algade 19, 2., Middelfart, lokal.
 1556 - OZ6KD, J. A. Junge, Kaserneboulevarden 16. 1., Aarhus, ex København.
 2127 - OZ2CO, Kr. Hvidberg, c/o Moustgaard, Gim-sing, Struer, ex Aarhus.
 2149 - Johan Skjoldborg, Iver Christensens Vej, Skagen, ex Højen.
 2423 - OZ4OK, Kjeld Olsen, Thorsly Allé 4, Kast-rup, lokal.
 2488 - OZ6I, Knud Hansen, Nybrovej, Slangerup, ex Lyngby.
 2531 - OZ5LL, Leif Rasmussen, Langelandsgades ka-serne, 2. telegrafbat., Aarhus, ex Horsens.
 2679 - OZ9J, H. Th. Jørgensen, Østerbæksvej 155, 2. tv., Odense, ex Nykøbing F.
 3200 - Vagn Jensen, Birgittevej 8, Odense, lokal.
 3243 - OZ9AM, Aage Møller, c/o Brinck, Vejringe-vej 19. Herlev, ex København.
 3309 - OZ8SA, Sv. Bundgaard Andersen, Langager-gaard, Døstrup H, ex soldat.
 3497 - G Stavnsbo, Ivar Hvidtfelts-gade 81, 4., Aarhus, lokal.
 3602 - OZ3IM, Ib Møller, Mortenstrupsvej 3, Hørs-holm, lokal.
 3688 - OZ7FA, Frede A. Ask, O. Lehmanns Allé 6 st., Aarhus, ex Stenstrup.
 3700 - Jens Jensen, c/o Mikkels Radio, Vestergade 35, Lemvig, ex soldat.
 3710 - H. Lorentzen Nielsen, Buddinge Hovedgade 116, Søborg, lokal.
 3719 - OZ5SV, Sv. Kirk, Elsø pr. Nykøbing Mors, ex soldat.
 3763 - G. N. Artmann, Statens Arbejdshus, Sdr. Omme. ex Tarm.

- 3821 - H. Skjøtt. Russelbæk 5. Middelfart, ex Holte
 3966 - Viggo Jensen. Glentevej 6 Slagelse lokal.
 4041 - OZ2CP. Carl Petersen, c o Kbmd. Be • Hu-devad, Aarslev. ex Langeskov
 4325 - OZ2CC. C. Randrup Christensen. Slerpe-grellsgade 77. Aalborg, ex Skalborg
 4362 - OZ9XA. V. W. Bertholdt. Kongevejen 73 A Lyngby, lokal.
 4426 - Eddy Kallmeyer. Huslodsvej 2, Frederica. lokal.
 4584 - OZ3EM. E. Petersen Moller. Sandgaarden. Arresø Allé. Frederiksværk, ex Hundested.
 4726 - B. Petersen, Michael Beringsvang 3 th.. Ko-benhavn. Valby, lokal.
 4735 - OZ3GW. H. Jungdal, Rørbæk. ex Skørping.
 4773 - OZ9SV. Sv. Aa. Thinggaard Laustsen. Rves-gade 7, 4. th.. København N.. lokal.
 4849 - Leif Gustafsson. St. Annagade 11. st. tv.. Hel-singør. lokal.
 4877 - OX3KC. Kay Erup, Tingmiarmiut, Grøn-land, ex København.
 4938 - OZ1MA. Martin Kjær. Zeniavej 5. Taastrup. ex Haslev.
 4978 - N. C. Blom. Nyhavnsgade 35. Esbjerg, lokal.
 5024 - Holger Bjørnø Jørgensen, Claus Petersens Allé 29. 3. tv., København. Valby, lokal.
 5052 - Riber Baria Bing. Brinch Hjemmet, Vedde-lev, Roskilde, lokal.
 5056 - Ole Ohlsson. Dronninggaards Allé 68. 1.. Holte, lokal.
 5058 - E. K. Chr. Aastrup, Bispeengen 15. 1., Kø-benhavn N.. lokal.
 5060 - Arne Bendixen. Havnens Brugsforening, Grenaa, ex Hinnerup.

„OZ“ udgives af Landsforeningen „EKSPERIMENTE-RENDE DANSKE RADIOAMATØRER“, Postbox 79, København K.

Teknisk stof sendes til TR, Paul Størner, OZ7EU, Huld-bergs Allé 8, Kbhvn., Søborg.

Hovedredaktør (ansvarlig overfor presseloven): A. Clau-sen. Enighedsvai 30. Odense, telefon 10.439. Hertil sendes alt øvrigt stof, som ønskes optaget i bladet. Senest den 1. i måneden.

Formand: C. Reitz, OZ2R, Havebo 4 c, Kbhvn., Valby.

Kassereren: O. Havn Eriksen, OZ3FL, Fuglsangsvvej 18, Sundby, Nykøbing F.

Sekretær: Henry Larsen, OZ7HL, Mågevej 3, Kbh. NV.

QSL-ekspeditor: Paul Heinemann. Vanløse allé 100, Vanløse. — QSL-kort kan sendes til box 79, Køben-havn K. giro nr. 23934. Træffes i EDR's Københavns afdeling 1. og 3. mandag i hver måned.

Landsafdelingsleder og kalenderfører: O. Hansen, OZ2KG, Kochsgade 73, Odense.

DR-Ieder: Jørgen Bertelsen, OZ8JB, Skovvej 4 a, Aarhus.

Annoncer: Kai Nielsen, OZ3U, Ulrik Birchsallé 17, København S.

Foredragsudvalget: Einar Pedersen, OZ6EP. Alekiste-vej 211, Kbh., Vanløse. Hertil sendes alt vedrørende foredrag.

Ekspedition: Fyns Tidendes Bogtrykkeri, Odense. Klager vedrørende tilsendelsen af „OZ“ rettes til postvæse-net, og hvis dette ikke hjælper, da til kassereren.

Annoncepriser: 1/1 side 150 kr., 1/2 side 80 kr., 1/4 side 45 kr. og 1/8 side 30 kr. For 6 indrykninger ydes 5 pct. rabat, for 12 indrykninger 10 pct. rabat.

Eftertryk af „OZ“'s indhold er tilladt med tydelig kilde-angivelse.

FYNS TIDENDES BOGTRYKKERI